

AR JAU VISKAS AIŠKU STRATEGINIŲ OBJEKTŲ PRIVATIZAVIMO BYLOJE?

(atkelta iš 1 psl.)

Šis patyrimas ir verčia gilintis į strateginių objektų privatizavimo procesą. Pakartosiu - kalbama ne apie privatizavimą ar neprivatizavimą, o apie tai "kiek", "kaip" privatizuoti, apie tikras garantijas, jog tas privatizavimas bus naudingas ne grupei draugu, o visai Lietuvai.

Tad kas yra strateginių objektų privatizavimo garantas? L. Andrikiene, R. Valatka, V. Landsbergis, A. Brazauskas? Kas? Kas atsakė už sukištus į "Tauro" banką milijonus? Niekas. Niekas už nieką nesiruošia atsakyti ir dabar. Valstybės (tiksliau, jos vardu veikiančių pareigūnų) garantija - tai mechanizmas nugvelbtus valstybės pinigus paversti mokesčių mokėtojų skola. Nederėtų labai išmintingai laikyti tautą, kuri iki šiol taikstosi su tokiu valstybės verslininkavimu. Po kelių Rusijoje įvykusių skandalų, privatizuojant strateginius ekonomikos objektus, privatizavimo teisėtumą tvirtins Preziden-

to parašas. Vis jau šiočia tokia asmeninė atsakomybė. O Lietuvoje juk remiamasi kolektyviniais sprendimais. Bus vyriausybės nutarimas, tad nei V. Landsbergis, nei G. Vagnorius lyg ir nieko dėti. Bus kokios Privatizavimo komisijos išvada, - kuo čia dėtas akademikas E. Vilkas. O juk tas pats E. Vilkas, vienas privatizavimo strategų, visai nesenai straipsnyje "Lietuva Europos Sąjunga" rašė: "Lietuvoje privataus sektoriaus dalis didesnė negu Vakarų Europoje, kainos liberalesnės, veikia visos šiuolaikinės rinkų institucijos ir t. t." Tad jei jau mes privatizuodami ekonomiką aplenkiam Vakarų Europą, kam bėgti akis išdegus toliau? Valdandčios partijos kasai trūksta pinigų? Reikia pinigų nuvertintiems indėliams grąžinti? Reikia pinigų, kad valdininkų sluoksnis pakylėtų savo gerovę? Gali manyti, ką nori, nes jokių aiškių ekonominių bei politinių argumentų iš valdančiųjų neišgirsi. Beje, akademiko

E. Vilko citatoje esama ir kitų teiginių - niekur Vakarų Europoje nėra visiškai privatizuotų ekonomikų, visiškai liberalių kainų. Kitaip tariant, Vakarų Europoje ir valstybė veikia kaip geras verslininkas. Referendumas, mano manymu, buvo rengiamas ne iš gero gyvenimo - tiesiog šitaip buvo bandoma priversti valdančiuosius viešai aiškinti vykstančių privatizavimo procesų esmę, priversti juos galvoti apie nacionalinius interesus. Tačiau šitą intenciją, matyt, niekais pavers dienraščiuose liaupsinantys "tautos išmintį".

Tos liaupsės valdininkijai bus kaip papildomas argumentas, jog niekam nieko ir nereikia aiškinti. Ir išties, kam dar aušinti burną, jei pati tauta nieko nenorinti nei girdėti, nei klausyti. Tokia demagogija apie "tautos išmintį" stebėtinai primena buvusių vietinių dienraščių retoriką - keičiasi leksika, tačiau propagandos logika išlieka ta pati.

Aukštaitijos nacionalinis parkas visada traukia gamtos ir ramybės mylėtojus.

lioti šoko aikštėje jauni ir pagyvenę, sukosi poromis ir rateilais.

16 val. 30 min. visus pakvietė mokslinė konferencija, į kurią susirinko šventės svečiai, kultūros darbuotojai, griškabūdičiai. Jos pradžia - nuotai-kinga. Griškabūdžio vidurinės mokyklos mergaičių ansamblis padainavo keletą dainų, o paskui visi klausėsi pranešimų apie Griškabūdžio parapiją, jos bažnyčią. Tarp pranešėjų buvo ir gerbiama A. Vasiliauskienė, ir Vilniaus Zanavykų bendrijos pirmininkas Albinas Vaičiūnas, ir Rumšiškių Liaudies buities muziejaus vyr. etnografas Vingaudas Baltrušaitis bei kiti.

Įdomi Griškabūdžio bažnyčios istorija, kuri taip ryškiai nušviesta pranešimuose ir spalvingame leidinyje, skirtame 200 metų jos jubiliejui "Griškabūdžio bažnyčia".

...Pirmą kartą Griškabūdis paminėtas Sintautų bažnyčios metrikuose tarp 1697 ir 1706 metų. Kiek vėliau, 1742 metais, čia buvo pastatyta bažnyčia, konsekruota Žemaičių vyskupo, Lohoisko 1743 m. birželio 7-ąją. Naujos bažnyčios statyba vyko 1792-1796 metais. 1877-1880 metais bažnyčia buvo remontuota, pastatytas neobarokinių formų altorius, o apie 1911 metus buvo iš naujo ištapytas bažnyčios vidus bei išorė. Karo metais sudegė senoji varpinė. Vietoj jos dabar esančią pastatė kunigas Juozas Vaičaitis, poeto Prano Vaičiūno brolis. Juozapas Vaičaitis čia klebonavo ilgą laiką - 42 metus, palaidotas prie varpinės.

Bažnyčia yra respublikinės reikšmės architektūros paminklas. Jai gyvybiškai buvo reikalinga restauracija. Atliktas didžiulis darbas ir savo 200 metų jubiliejų bažnyčia sutiko atsinaujinusi. "Griškabūdžio parapija iki 1940 metų, kunigo V. Birbilo duomenimis, išaugino 83 kunigus, 93 mokslo ir meno žmones bei 3 generolus - pažymėta leidinyje "Griškabūdžio bažnyčia".

- Šiuo metu Dievui, Bažnyčiai ir žmonėms tarnauja 7 griškabūdičiai dvasininkai". Konferencija šventė dar nesibaigė. Nuotaikingą koncertą surengė Griškabūdžio saviveiklininkai, koncertavo ansamblis "Jonis", buvo šventinė jaunimo diskoteka.

...Savo prekes siūlė vietos prekybininkai, buvo atvykę ir šakių prekybininkai. Nestigo geros nuotaikos, šventinio šurmilio. Bet, reikia pažymėti, visur vyravo tvarka, kuo ir pasirūpino jos saugotojai.

Išmintinas jubiliejus. Jį dar ilgai primins šilti sveikinimo žodžiai, gėlės ir dovanos, jį primins leidinėlis "Griškabūdžio bažnyčia", proginiai antspaudai ant vokų... Jį primins atjaunėjęs miestelis ir nepakartojamas jo akcentas - iš naujo atgimusi Kristaus Atsimainymo bažnyčia.

Danutė Vėlyvytė

Svetingumo šventė Griškabūdyje

Lietingas sekmadienio rytas ne vieną nuvylė. Tik patys išvermingiausieji nepabūgo tokio oro ir visai pagrįstai: apie pusę vienuoliktos dangus pradėjo šviesėti, giedrytis, ir vėl plūstelėjo vasaros gaiva. Todėl į šventę Griškabūdyje pradėjo plaukti žmonių pulkeliai. Važiuoti ir pėsti skubėjo į gražią šventę, miestelio 300 metų ir Kristaus Atsimainymo bažnyčios 200 metų iškilmes.

Choralinės muzikos pusvalandis sutraukė žmones į bažnyčią, kur gražiai giedojo Griškabūdžio bažnyčios choras. Po to šventas Mišias aukojė Griškabūdžio parapijos klebonas kunigas Sigitas Matusevičius.

...Prie įvažiavimo į Griškabūdį su karietomis pasitikti didžiai gerbiamų iškilmių svečių - J. E. teologijos licenciato, Panevėžio vyskupo Juozo Preikšo ir J. E. Vilkaviškio vyskupo Juozo Žemaičio išvyko Griškabūdžio parapijos klebonas kunigas Sigitas Matusevičius, rajono meras Vidas Cikana, Griškabūdžio seniūnijos seniūnas Saulius Nau-mavičius.

...Netrukus atvyksta gerbiama svečiai, kurie pakviečiami į karietas ir iškilmingai važiuoja per miestelį, lydimi žmonių iki bažnyčios vartų. Čia juos džiaugsmingai, su plojimais sutinka minia. Vyskupams įteikiama zanavykiška duona, o paskui jie eina į bažnyčią, kuri išpuošta, išgražėjusi, atjaunėjusi, pasitinka svečius ir tikinčiuosius.

... Griškabūdžio parapijos klebonas kunigas S. Matusevičius papasakojo apie parapiją, jos veiklą per savo klebonavimo metus, kalbėjo apie tai, kas padaryta. O padaryta iš tiesų daug. Apie tai iškalbingai byloja pati bažnyčia, gausiai susirinkę tikintieji, moksleiviai, jaunimas ir vaikai. Daug nuveikta grąžinant tikėjimą į mokyklas, žmonių

gyvenimą. Klebonas padėjo visiems, kurie prisidėjo remontuojant, tvarkant ir grąžinant bažnyčią, jos šventorių.

Šventas Mišias aukojė J. E. Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis,

viršininkas Kostas Jankauskas.

Gražus akcentas - buvo teikiamas Sutvirtinimo sakramentas, kurį priėmė didelis būrys jaunųjų griškabūdičių, aplinkinių kaimų jaunimo. Išpūdinga procesija,ėjusi apie bažnyčią.

Griškabūdžio bažnyčia

200 metų

ISTORIJA. SAVITUMAS. DABARTIS

pamokslą pasakė J. E. Panevėžio vyskupas J. Preikšas. Šventose Mišiose dalyvavo Vilkaviškio vyskupijos generalkvikaras, daktaras, profesorius, monsinjoras Vincas Bartuška, Šakių dekanato dekanas, Sintautų parapijos klebonas prelatas Antanas Maskeiliūnas, anksčiau dirbė Griškabūdyje arba kilę iš šių apylinkių kunigai. Į jubilieines iškilmes atvyko Marijampolės apskrities

Po šv. Mišių buvo daug sveikinimų ir kalbų. Daug gražių žodžių J. E. vyskupas J. Žemaitis pasakė klebonui S. Matusevičiui už suremontuotą bažnyčią, sutvarkytą šventorių. Kleboną sveikino Griškabūdžio bendrovės vadovas Petras Puskunigis, apskrities viršininkas K. Jankauskas, rajono meras V. Cikana, vietos Caritas, choristai ir kiti. Taip pat gražiai pasveikinti vyskupai bei svečiai, jiems įteiktos lauko gėlių puokštelės, kurias paruošė Griškabūdžio vidurinės mokyklos mokytoja Rimutė Amonienė. Klebonas S. Matusevičius padėkojo visiems aukojusiems, remėjams iš JAV, Kanados, Australijos, taip pat Lietuvos katalikų mokslo akademijos atstovėi profesorei, istorijos mokslų daktarei Aldonai Vasiliauskenei, daugeliui kitų. Visiems buvo užraštos tautinės juostos su įrašais 200 metų, įteiktos R. Amonienės paruoštų gėlių puokštelės.

Po iškilmių bažnyčioje, visi plūstelėjo į aikštę. Čia, vejoje, koncertavo etnografiniai ansambliai - griškabūdičiai, sintautiečiai. Linksomos muzikos pavi-

Estijos užsienio prekybos deficitas - 1,7 mlrd. JAV dolerių.

Bendra Estijos užsienio prekybos apyvarta liepą siekė 7,9 mlrd. kronų, iš jų 3,1 mlrd. kronų teko eksportui (39% visos prekybos apyvartos), o 4,8 mlrd. kronų importui (61%). Liepos mėnesį Estijos eksportas padidėjo aštuoniomis, tuo tarpu importas - šešiais procentais. Liepą Estija eksportavo prekes į 79 pasaulio valstybes, importavo - iš 112 šalių. Svarbiausiomis Estijos eksporto partnerėmis buvo Rusija (22,2% viso eksporto), Suomija (13,6%), Švedija (11,1%), Latvija (9,5%)

bei Lietuva (6,8%). Daugiausia prekių liepos mėnesį Estija išvežė iš Suomijos (23,9% viso importo), Rusijos (13,6%), Vokietijos (10,7%) bei Švedijos (7,8%).

Skaitykite
DARBININKA

ir pasiūlykite jį savo
draugams!
(718) - 827-1351

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Papūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:

Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
-GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✧ LĖKTUVAI
✧ LAIVAI (CRUISES)
✧ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✧ AUTOBUSAI
✧ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✧ VIEŠBUČIAI
✧ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Mažiau laimingi už mus**

Laimingi, kurie turi. Turi iš ko gyventi, turi kur gyventi. Yra nelaimingų, kurie neturi pakankamai nei valgio, nei duonos, nei pastogės. Yra kenčiančių alkį, šaltį ir skurdą. Yra vargšų ne dėl savo kaltės. Jie turi būti pasotinti, pridengti ir paguosti. Laimingieji turi jiems padėti.

JAV prezidentai tai primena ryšium su Padėkos diena.

Prez. D. Eisenhoweris prieš 1960-ųjų metų Padėkos dieną taip kreipėsi į Amerikos visuomenę: "Tokia proga tinka ir privalu prisiminti kitų kraštų vargą ir jį lengvinti. Aš kreipiuosi į visus mūsų žmones, kad jie, dėkodami už turimą palaimą, prisimintų kitų kraštų žmones, mažiau laimingus už mus". Turima laimė yra iš Dievo rankos, tai ir žmogaus ranka privalo būti kitam išteista.

Amerikos katalikai vyskupai kasmet Padėkos dieną skelbia drabužių, avalynės ir aukų rinkliavą. Kiek tik surenkama, visa išdalinama kitų kraštų žmonėms, kokios jie bebūtų rasės, tautybės ar tikėjimo. Tos šalpos skaičiai yra dideli, bet dar didesnis yra vargas ir skurdas, kurie šaukia pagalbos.

BALFas rudens mėnesiais taip pat skelbia vėjus visuose savo skyriuose. Ši lietuviška šalpos ištanga buvo išteigta bėgliams Vakarų Europoje šelpti. Šalpos darbas nesibaigia nė mūsų dienose, nes nesibaigia lietuvių kančios ir vargas abipus Atlanto. Kas galėtų turėti geležinę širdį, kad neatjautų savo tautos nelaimingųjų?

Artimo meilės darbai yra prašomi, ne įsakomi. Jie pavedami kiekvieno laisvam apsisprendimui: duoti ar neduoti. Vieni duoda kiek gali. Kiti neduoda, nors ir galėtų. Niekas už tai nepelkia, niekas ir nepagiria. Sankcijos įrašytos nebe žmonių įstatymuose: Aš buvau alkanas... Aš buvau nuogas... Kur jūs tada buvote? (Ar neatidai tie Kristaus žodžiai iš Evangelijos gelmių?)

Šalpa yra daugiau širdies, ne saujos reikalas. Kas duoda tikėtai iš kupinos saujos, duoda turėdamas pakankamai arba norėdamas būti pakankamai atlygintas bent padėka. Širdis duoda mylėdama ir savęs išsižadėdama. Ji nekelia jokių sąlygų: neširšta už nedėkingumą, kuris toks dažnas žmonėse, ir ji nieiško liaupsės. Ne taip, kaip veidmainiai trimituodami: viena ranka jie duoda, kita atsiima.

Padėkos diena primena dvejoją pareigą: dėkoti ir duoti. Dėkoti už gėrybes, kuriomis naudojamesi. Gėrybės nėra tikrai žmonių trūko išdava. Pagrindas joms atsirasti yra neišsemiami. Viešpaties turto aruodai. Jei būtume jų šeimininkai, o ne laikini valdytojai, nesiskirtume su turto ne mirdami. Mirtis atgniaužia žmogaus saują dėl to, kad pasaulin ji ateina tuščia. Ji pripildoma tik trumpam laikui.

Dovanai gaunate, dovanai ir duokite... Tuo primenama pareiga gėrybėmis dalintis, kad nesikaupytų vienu pertekliui, o kitų trūkumui. Kas valdo daugiau, negu jam reikia, valdo kito dalį. To negali tiksliai nusakyti jokie žmonių įstatymai, nes tai sąžinės dalykas. Bet jei sąžinė pasidaro per daug nejautri, ją išbudinti ateina nelaimės ir revoliucijos. Tada ir laimingi pasidaro nelaimingais. Kur jie buvo anksčiau?

Jei ką ilgai besitęsias BALFo šalpos darbas pradeda varginti ir nusibosti, teprisimena, ką patys pergyvenome. BALFo šalpos darbas buvo ir tebėra reikalingas ir būtinas. Vargstantiems jis yra vienintelis paguodos šaltinis, o pasiturinčioje pasaulio šalyje gyvenantiems - bendro tikslo ir vieningo darbo laukas.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

10

Lietuvos ūkininkai jau dabar, dar nežinodami, ką jiems likimas neša, nerimsta, bijodami ūkinės santvarkos pakitėjimo. Jie jau dabar yra įbauginami jų pareigūnų ir šalininkų agitacijos, baidosi kolektyvinės sistemos. Jie amžiais yra pripratę laikyti žemę savo asmeniškai nuosavybe, brangina ją, kaip ir savo savarankumą. Kolektyvinio žemės valdymo sąvoka jiems yra svetima...

Mes ir nemanom primesti (naviazat) kolektyvinės ūkių valdymo sistemos, - pastebėjo Molotovas. - Mes visai nelaikome, kad ši sistema yra geriausias žemės reformos būdas, bet Rusija yra dar labai neturtingas ir skurdus kraštas, kad galėtume leisti sau (poz- volit sebe) kitą žemės reformos būdą.

Mūsų liaudis pasirodė, kaip dabar matau, akylesnė už mus, ir jūsų viešais pažadais nepatikėjo ir netikėdama nerimo, nors stengėmės ją raminti, - tęsiau savo giesmę, negalvodamas, kad ji reikalui, kurį noriu apginti, ne tik nenaudinga, bet dargi greičiausia ir žalinga. - Mane ir žemės ūkio ministerį yra aplankiusios ištisos ūkininkų delegacijų eilės. Jos visos reikalavo iš mūsų ginti ne tik vidaus santvarką, bet ir krašto nepriklausomybę ir savarankumą. Kada liaudis sužinos Tarybinės vyriausybės tikslus, kils didžiausias nusiminimas ir suirutė, kuri sugriaus pagrindinius krašto pamatus, sunaikins šandien dar pastovią gerovę ir net jos pagrindus, anuliuojant visas mūsų ūkiui naudingas sutartis su užsieniais. Liaudis, be abejo, ims žiūrėti į mūsų igulus kaip į okupantų kariuomenę ir gins visais įmanomais būdais. Argi visa tai būtų naudinga Tarybinių Respublikų Sąjungai tokiu nepastoviu laiku?.. Kad viso šito galima būtų išvengti, siūlome sudaryti su mumis naujais pamatais draugiškumo sutartį. Tai sustiprintų ir mūsų padėtį ir Tarybinės Sąjungos autoritetą Lietuvos liaudies akyse. Mes sutiktume ta sutartimi net apriboti mūsų teises užsienio politikos klausimuose,

JAV išeina nauja knyga apie Lietuvą

Pirmiausia New Yorko knyguose lapkrityje pasirodys nauja knyga anglų kalba apie XX šimtmečio Lietuvą - tai Lietuvos diplomatų ir istorikų, habil. dr. Alfonso Eidinto ir dr. Vytauto Žalio apibendrinamojo pobūdžio studija "Lietuva Europos politikoje. Pirmosios Respublikos metai, 1918-1940" - originalus knygos pavadinimas "Lithuania in European Politics. The Years of the First Republic, 1918-1940", kurią išleidžia St. Martins Press, esanti New Yorko mieste. Įvadą ir baigiamąjį žodį šiai skirčiai daugiausia amerikiečių skaitytojui Lietuvos istorijos studijai parašė JAV Wisconsin-Madison universiteto prof. Alfred Erich Senn, tekstą vertė ir redagavo iš Chicago kils politologas Edvardas Tuskenis. 256 puslapių knyga, iliustruota, su keturiomis lentelėmis, yra istorinis Lietuvos XX a. žemėlapis, prieduose pateikiama Lietuvos ministrų kabineto 1918-1940 metais sudėtis, pridėta svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių chronologija, yra pavardžių ir vietovardžių sąrašas.

Tai pirmoji Lietuvos istorikų (neskaitant, žinoma, išeivijos lietuvių autorių) knyga, išleista Amerikoje. Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas ir ambasados Washingtono patarėjas Vytautas Žalys, šiuo metu dirbantis Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje, prieš porą metų sumanė iš savo dar Lietuvosje parašytų rankraščių sudaryti ir išleisti knygutę apie šiuolaikinės Lietuvos valstybės atsiradimą, augimą bendresniame, europiniame kontekste. "Dirbant JAV visą laiką rūpėjo Lietuvos vardo, žinių apie ją platinimas, daug dėjome pastangų formuojant Lietuvos, kaip tradiciškai europinės valstybės, įvaizdį. Sumanėme paruošti leidinį Amerikos politikos ir kultūros žmonių, - sakė ambasadorius A. Eidintas, - nes, kai, pvz., JAV Prezidento žmona p. Hillary Clinton ruošėsi vykti į Taliną susitikti su Baltijos valstybių moterimis, JAV diplomatai pasiskundė, kad neturi jai pasiūlyti paskaityti jokio naujesnio leidinio apie Lietuvą anglų kalba. Leidinį manėme paskleisti ir tarp amerikiečių politikų, užsienio diplomatų, mokslo žmonių. Nors mes - Lietuvos diplomatai, tačiau knyga atspindi ne oficialų Lietuvos vyriausybės, o autorių asmeninį požiūrį

istorinius įvykius ir procesus". Žinoma akademine New Yorko St. Martins leidykla, susipažinusi su rankraščiu, gerai jį įvertino ir pasiūlė įtraukti į leidyklos planus.

Knygoje, remiantis naujausiais lietuvių istorikų tyrinėjimais, archyvais, memuarais ir dokumentiniais leidiniais, aprašomas lietuvių tautinio išsivadavimo judėjimo pagrindinis tikslas - nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas, įgyvendintas po Pirmojo pasaulinio karo. Alfonsas Eidintas atskleidžia parlamentinės valstybės genezę, kaip ir kodėl ją pakeitė prezidentinis A. Smetonos valdymas, parodo Lietuvos ekonomikos, ypač žemės reformos, teigiamas pasekmes, europinės kultūros raidą, tautinių mažumų (žydų, lenkų) padėtį, aptaria vidaus politinius procesus, parodo, kokius didelius vystymosi tempus visose gyvenimo srityse pasiekė lietuvių tauta per pirmąjį Nepriklausomybės dešimtmetį.

Daugiausia vietos naujoje knygoje skiriama Europos didžiųjų valstybių interesų susikirtimuose vykdytai, siekiančiai nepriklausomybės įtvirtinimo ir išlaikymo, Lietuvos valstybės užsienio politikai. Vytauto Žalio parašytose skyriuose analizuojama, kaip Lietuva po sostinės Vilniaus netekties, šalia jėgų balanso situacijos bandė vykdyti ir nusistovėjusios, visumoje gana nepalankios Lietuvai tarptautinės konstelacijos revizionistinę politiką, atskleidžiama, kaip nedidelė Lietuva, įpaimta į teritorinius ginčus, vaidino neproporcingai didelį vaidmenį Europos didžiųjų valstybių užsienio politikoje. Knygoje apskritai pirmą kartą bet kokia kalba išdėstoma Lietuvos užsienio politikos raida, prioritetai, skirtumai, kuriuos įnešė į ją užsienio reikalų ministrai Augustinas Voldemaras, Dovas Zaunius ar Stasys Lazoraitis (vyresnysis). Anot vieno iš autorių, V. Žalio, knyga nėra tipiška, visų mokslinių kanonų prisilaikanti monografija, nes autorius riboja jos apimtį, be to, leidykla sutiko leisti įdėti vos po 2-3 mokslines nuorodas puslapyje, todėl tekstas kreiptas į platesnį amerikiečių skaitytojų ratą, kuris tikriausiai ir nesigilintų į visas konceptualines peripetijas ar į atpasakotas detales Lietuvos istorikų diskusijas.

Prof. A. E. Senn baigiamajame žodyje skaitytojui paaiškinama, kodėl Lietuvos valstybės atkūrimas 1990 metais po 50 metų svetimo dominavimo, negali būti suprantamas be besitęsiančios Lietuvos Pirmosios Respublikos įtakos.

Apibūdindamas šį darbą, buvęs dviejų JAV prezidentų patarėjas nacionalinio saugumo klausimais, dabar žymus politologas dr. Zbigniew Brzezinski atsiliepime apie A. Eidinto ir V. Žalio studiją taip rašo: "Šiuolaikinė Lietuvos istorija yra giliai įpaimta ir susipynusi ir besivaržančių tarpusavyje Centrinės Europos tautinių aspiracijų kompleksą. Šiame tome gambiai nušviečiamas ir ryžtingas lietuvių tautinės nepriklausomybės siekis, ir tragiškos Lietuvos pažeidžiamumo pasekmės" (Orig. citata skamba taip: "Modern Lithuanian history is deeply enmeshed in the complex tangle of competing Central European national aspirations. This volume ably conveys both the determined character of the Lithuanian quest for national independence and the tragic consequences of Lithuania's vulnerability").

Kitas knyga recenzavęs tyrinėtojas, latvių kilmės istorikas, Iowa State University prof. Andrejs Plakans rašo: "Autoriai atliko puikų darbą, sujungdami tarpukario Lietuvos istorijos detales su platesne tematika, būdinga visai tu nuostabių ir sudėtingų dešimtmečių Rytų

Europai. Ši knyga reikšmingai papildo anglų kalba išleistų mokslinių darbų apie Lietuvą sąrašą, taip pat parodo teigiamą rašymo Lietuvos istorijos tema evoliuciją šiame pirmame pokomunistiniame dešimtmetyje". (Originalas skamba taip: "The authors have done a splendid job in merging the particulars of interwar Lithuanian history with the larger themes to be found throughout the European East during those complex and fascinating decades. The book is a major contribution to English language scholarship about Lithuania as well as a good indicator of the positive evolution of writing on Lithuanian history in this first post-communist decade".)

Knyga "Lietuva Europos politikoje" skiriama akademinėi auditorijai, ypač studentams, dėstytojams, politologams ir politikams, o drauge ir visiems, besidomintiems tarptautiniais santykiais ir Centrinės Europos politiniais procesais.

Dell computers

Korporacijos Dell Computer atstovai su pasididžiavimu skelbia kompanijos IDC tyrimų duomenis. Apklausą rodo, kad 18,4% stalo kompiuterių rinkos priklauso Dell Computer. Tokiu būdu ši kompanija lenkia savo artimiausius konkurentus - Compaq - 16,5%, HP - 13,8%, IBM - 9,3% ir Gateway - 6,6%.

NewsHub

Akmuo Vilniaus rajone, žymintis geografinį Europos centrą.
V. Kapočiaus nuotr.

įsipareigoti visuomet atsižvelgti į Tarybinės Sąjungos šioje srityje patarimus ir reikalus.

Nepasakysiu, kad jūsų pasiūlymas nėra svarstytinas. Kitu metu jis būtų buvęs mums labai priimtinas, bet šandien aplinkybės tiek pasikeitė, jog nei Tarybų Respublikų Sąjungai, nei Pabaltijo valstybėmis tokia linkmė gal nebūtų naudinga. Esame tvirtai įsitikinę, ir šandien labiau negu kitu metu, kad genialusis draugas Leninas neklydo, tvirtindamas, jog Antrasis pasaulinis karas padės mums išsivalyti visoje Europoje, kaip Pirmasis padėjo išsivalyti Rusijoje. Mes šandien remiam Vokietiją, bet tik tiek, kad ji neužtrokštų anksčiau, negu kare nuskurdintos kovojančių valstybių minios nusivils ir sukils prieš savo valdovus. Tuomet vokiečių buržuazija tuojau susitaikins su savo priešais - aljantų buržuazija, kad bendromis jėgomis sutriuškintų sukilusį proletariatą. Bet tada ateisim mes jiems į pagalbą, ateisime su šviežiomis jėgomis gerai pasiruošę, ir Vakarų Europos plotuose, manau, kažkur netoli Reino, įvyks paskutinis tarp proletariato ir sudilėjusios buržuazijos mūšis, kuris ant visados nulems Europos likimą. Tikimės, kad tą mūsų laimėsime mes, bet ne buržuazija. Štai kodėl šandien negalim rimtai svarstyti jūsų pasiūlymo. Negali gi toli užnugaryje pasilikti maža salelė su santvarka, kuri turės išnykti visoje Europoje.

Tamsta nemanai, p. komisare, kad Vakarų Europai, kovojančiai su vokiečių užmačiomis, gali ateiti į pagalbą Jungtinės Amerikos Valstybės su savo neribota medžiagine ir technine galia. Toji valstybė, kaip žinoma, jau vieną kartą yra išgelbėjusi Vakarų Europą su jos santvarka. Nemanau, kad įvykiai negali pasikartoti...

Visai teisingai tamsta, p. ministeri, pastebėjai, - pabrėžė Molotovas. - Gera žinoma, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nori įsijungti į šį karą ir visais būdais tai įsijungimą provokuoja. Nesitikiu, kad mums pasiseks įkalbėti mūsų tarlamus draugus nepasiduoti tai provokacijai, bet mūsų tai nebaugina. Mes geriau pažįstame tą kraštą negu tie, kurie jį valdo. Tamsta buvai apsilankęs Jungtinėse Valstybėse?

Neteko, - prisipažinau, - bet skaityti apie šią valstybę esu daug skaitęs...

Vadinasi, neturite supratimo, kas yra toji palaida bala, kuri vadinasi Jungtinės Šiaurės Amerikos Valstybės. Amerikos žurnalistai ir iš dalies rašytojai gudrūs (mastera) mulkinti gražiais žodžiais

kitus ir save, kada kalba apie savo kraštą. Bet jais tikėti netenka. Nors ten kalbama apie humanizmą, laisvę, lygybę, demokratizmą, bet visa tai šlykščiausias veidmainiavimas, taip charakteringas anglosaksų žmonėms. Ten kiekvienam žingsnių charakteringa, bet neatsižvelgiant į tai, nėra kito materialistiškesnio pasaulio, kuriame vertinamas tik pinigais, pinigais ir pinigais... Ten kiekvienas pareigūnas, nuo paprasto policininko iki jo prezidento, yra visuomet pasiryžęs apsirikti ir suklysti, jei tik tasai paklydimas padidina jo einamąją sąskaitą banke. Mes - ne stačiokiški vokiečiai, pasitiki vien kumščiu. Mes rasim būdus padėti Jungtinių Valstybių politikos vairuotojams paklysti, kai tas jų paklydimas bus mums naudingas. Todėl jų išsijungimas į karą mūsų visai nebaugina. Visi, kurie deda į juos viltis, turės skaudžiai nusivilti...

Praeities įvykių esame pamokyti, kad pasitikėti galime tik patys savimi, ir to pasitikėjimo mūsų tauta dar neprarado, - atsakiau į Molotovo prikišamą pabrėžtus paskutinius jo kalbos žodžius. - Lietuvos liaudis, Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, sunkiausiais metais pati viena sugebėjo atsispirti Lenkijos pastangoms okupuoti ir inkorporuoti Lietuvą. Tuomet Lenkiją josios pastangos palaikė visi Vakarų Europos sąjungininkai, prancūzai, anglai, belgai... Nors iš niekur mūsų liaudis negalėjo laukti nei paramos, nei pritarimo, narsiai ji stojo į kovą ir laimėjo laisvę. Ir dabar jos lengvai neatsižadės...

Tamsta, p. ministeri, neturi užmiršti, kad Tarybinių Respublikų Sąjunga neša tautoms ne vergiją, bet tikrą laisvę, ir todėl jūsų liaudžiai negresia pavojus tos laisvės netekti. Ji bus atsklausta tokia forma, kokia yra priimta tarybinėse respublikose, ar ji nori įsijungti į tarybinių respublikų šeimą.

Jutau, kad mūsų pasikalbėjimas darosi vis labiau įtemptas. Matyti, mano žodžiai ir prieštaravimai erzino Molotovą, tiek, jog švelnus tonas ėmė nykti iš jo balso. Bet tiek buvau paveiktas to, ką buvau išgirdęs, jog jau negalėjau susilaikyti. Todėl atsakiau, kad visa Lietuvos tauta seniai yra apsisprendusi būti nepriklausoma ir gyventi savitą gyvenimą. Aš neabejoju, kuris bus atsakymas į klausimą, jei tik nebus pavartota prievarta.

Žodis "prievarta" išimtas iš mūsų žodyno, - gana griežtu balsu pasiskubino atsikirsti Molotovas. - Prievartos nenaudosime, bet

(mukelta į 4 psl.)

Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenijus Primakovas per dvišalius susitikimus JT Generalinės asamblėjos 52-ojoje sesijoje vėl pagrasino iš naujo apsvastyti visus Rusijos ir NATO santykius, jeigu Baltijos šalis bus pakviestos į Aliansą, rugsėjo 23 d. pranešė laikraštis "Ruskiy Telegram".

Čekijos policija tiria, ar skustagalviai kalti dėl čigonės patirtos epilepsijos priepuolio, nuo kurio vėliau ji mirė, rugsėjo 23 d. pranešė teisėtvarkos pareigūnai. Pasak policijos atstovo, Erika Gaborova užduso per epilepsijos priepuolį, kuris prasidėjo, kai 11 skustagalvių užpuolė jos namus.

Raudonojo Kryžiaus organizacija nori atsisakyti kryžiaus ženklo - rugsėjo 23 d. Ženevoje pasakė atstovė spaudai Doris Pfister. Raudonojo Kryžiaus darbo grupė pasiūlė raudonos spalvos kryžių ten, kur jis naudojamas didelių išmatavimų - pavyzdžiui, prie lauko ligoninių ar ant automobilių, pakeisti į neutralų ženklą. Nacionalinės Raudonojo Kryžiaus draugijos, nepaisant to, ir ateityje naudos kryžių arba islamo šalyse pusmenulį.

Buvęs partizaninis judėjimas UNITA Angoloje suėmė 56 adventistų misionierių ir pasmerkė juos mirti. Jie kaltinami tuo, jog šnipinėjo šalies Vyriausybės nauda, rugsėjo 23 d. Lisabonoje rašo Portugalijos laikraštis "Diario de Noticias", kuris remiasi JTO taikos misija šioje Pietvakarių Afrikos šalyje.

Nesklaidant pasarsėjusių Rusijos kosminės stoties "Mir" igula rugsėjo 23 d. sutaisė dieną anksčiau sugedusį pagrindinį stoties kompiuterį ir įjungė glikroskopus, kurie valdo saulės baterijas, rugsėjo 23 d. pranešė Skrydžių valdymo centras. Tuo tarpu Floridoje skrydžiui į "Mir" jau parengtas JAV daugkartinis erdvėlaivis "Atlantis".

PLB seimo užbaigtuvės su lietuviais Lenkijoje

(Pabaiga. Pradžia Nr. 36)

II-jo pasaulinio karo pradžioje daugumą gyventojų sudarė žydai, po jų sekė lietuviai, mozūrai ir lenkai. Vokiečiams okupavus Seinus, nemažas skaičius lietuvių iš jų pasitraukė, o žydai buvo išvežti. Šiuo metu daugumą sudaro lenkai arba sulenkėję lietuviai, kurie apie bet kokią lietuvi-

zymiai geresnėje būklėje, nes jie nebuvo paliesti sovietinės sistemos įvestos ūkių kolektyvizacijos.

Po meninės programos, kurią atliko punskiečių įvairūs meno kolektyvai - mišrus choras "Dzūkija", Dusnyčios etnografinis ansamblis, choreografinis sambūris "Jotva", kaimo kapela "Klumpė"

Seinų bazilikoje Punsko jaunimas atlieka programą PLB seimo nariams. K. Miklo nuotr.

bę nenori nė girdėti ir net stengiasi jai kenkti.

Vėl į Punkską ir atgal į Vilnių

Jau buvo po 7 val. vakaro, kai sugrįžtama į Punkską. Vėl visi kviečiami į Kovo 11-tosios gimnazijos salę šios viešnagės užbaigtuvėms. Vėl to laiko per mažą. Iš numatytų devynių kalbėtojų, turėjusių nušviesti lietuvių padėtį Punsco krašte, tik dviem buvo leista pasisakyti. Darius Nevulis, Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, padarė pranešimą apie Lenkijos lietuvių jaunimo veiklą mokykliniame ir sporto gyvenime bei saviveikloje. O Romas Vitkauskas, "Aušros" leidyklos direktorius, papasakojo apie savo leidyklos darbus, gaunamą paramą iš lenkų valdžios, ir apie lietuvių ūkininkus bei verslininkus. Kalbėdamas apie ūkininkus, turinčius virš 30 hektarų, pabrėžė, kad jie išsiverčia gan gerai. Žemė čia yra pakankamai derlinga, užaugintas produktas yra aukštos kokybės, tad greitai ir pelningai parduodamas. Palyginus su panašiais ūkiais Lietuvoje, čia esantieji ūkiai yra

ir net trys jaunimo saviveiklos vienetai, atvykėliai vėl buvo pakviesti į valgyklą užkandžiams. Čia gerai pasistiprinę, taip pat kartu su punskiečiais padainavę lietuviškų sutartinių, vėl sėdo į autobusus kelionės atgal į Vilnių.

Autobusuose visi dalinosi išpuodžiais apie šią istorinę išvyką. Visi buvo nustebinti punskiečių nuoširdumu, vaišingumu, jų kultūrine saviveikla, jų ryžtu išlaikyti lietuviybę, jų švaria su džiūkišku atspalviu lietuvių kalba be jokių svetimybų ir ryškiu troškimu priklausyti Lietuvai. Ir jie tiki, kad ta diena kada nors ateis...

K. Miklas

Motorola

Kompanija Nokia pasiūlė vartotojams mobilų telefoną, kurio pagalba galima gauti duomenis iš Interneto.

Korporacija Motorola žengia daug didesnę žingsnį į priekį. Jos mobilus ryšio telefonas gali parodyti visą Jūsų elektroninio pašto pranešimų puslapį, arba prijungus mažą priedą CyberDisplay - peržiūrėti išsą Web puslapį! CyberDisplay ekranas 1000 kartų mažesnis už laptopo ekraną. NewsHub

Katalikų Bažnyčios padėtis Vietname

Neseniai pasirodė vietnamiečio kunigo Anthony Nguyen Ngoc Son knyga "Ganytojas, žvelgiantis į ateitį", kurioje atspindi Vietnamo Bažnyčios padėtis, o ypač vienuolynų gyvenimas ir darbas evangelizacijos srityje. Knygos autorius reiškia gilų įsitikinimą, kad vienuolynų kongregacijos, besidariusios Vietnamo Bažnyčios, turi didelių galimybių suintensyvuoti apaštaliavimą ir padidinti atsivertimų į katalikybę skaičių. Aktyvesnis apaštaliavimas pirmiausiai reikšia praktišką evangelizacijos metodų vystymą ir taikymą čia pat, kartu prisitaikant prie žmonių mentaliteto. Knygoje randame ir statistinius duomenis, atspindinčius Vietnamo katalikų Bažnyčios padėtį pastaraisiais

metais. Vietname priskaičiuojama apie keturis su puse milijono katalikų; Bažnyčios ir Dievo Tautos tarnystėje iš viso darbuojasi 8,748 vienuoliai: 7,495 seserys vienuolės, priklausančios 63-ims vienuolynams kongregacijoms, ir 1,253 vienuoliai - kunigai ir broliai - 16-kos įvairių kongregacijų ir vienuolinių ordinų nariai. Pastoracijoje taip pat darbuojasi apie 2,000 diecezinių kunigų. Kunigo Ngoc Son nuomone, vienuolynai didžiausią dėmesį turėtų skirti biblinėms studijoms, liturgijos atnaujinimui, katekizmo mokymo perorganizavimui. Galiausiai derėtų pasirūpinti ir tais dvasiniais lobiais, kuriuos vietnamietiškoji kultūra gali duoti visai katalikybei.

V.R.

Konsekruota Novosibirsko katedra

Š. m. rugpjūčio 10 d. Sibiro apaštalinis administratorius vyskupas Joseph Werth konsekrovo naująją Novosibirsko katedrą. Iškilnėse dalyvavo vietos stačiatikių vyskupai, vietinės valdžios vadovai, taip pat jėzuitų vienuolijos vadovas kunigas Peter Hans Kolvenbach. Šia proga, Sibiro apaštalinis administratorius vyskupą Werth ir jo vadovaujamos katalikų bendruomenės narius laiškų pasveikino Popiežius Jonas Paulius II.

Šv. Tėvas savo laiške pažymi, kad katedros pašventinimas yra ypatingas Sibiro lotynų apeigų katalikų gyvenimo įvykis. Jis ap-

vainikuoja pastaraisiais metais dėtas uolias pastangas, bet ne mažiau ir praeityje patirtus kentėjimus, kai ilgus dešimtmečius Sovietų Sąjungoje buvo persekiojami katalikai drauge su kitų Bažnyčių broliais krikščionimis.

Popiežius linki Sibiro katalikams būti gilaus tikėjimo ir veiklios artimo meilės bendruomene bei ragina bendradarbiauti su seseriškos stačiatikių Bažnyčios nariais. Sibiro vyskupui, kunigams, visai jų bendruomenei, o taip pat visiems katedros konsekravimo iškilniams dalyviams Popiežius suteikia apaštalinį palaiminimą. Vatikano Radijas

Vaikams įrengiamos krepšinio aikštės

Kaune, Krepšinio mokyklos kieme, pradėjo veikti aštuonios krepšinio aikštės. Krepšinio aikščių įrengimu po atviru dangumi Vyriausybė visoje Lietuvoje pradėjo akciją "Stabdyk nusikalstamumą". Aikščių atidarymo šventėje dalyvavo Arvydas Sabonis ir Šarūnas Marčiulionis, ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius ir Kūno kultūros departamento vadovas Rimas Kurtinaitis. Pasak Rimo Kurtinaitio, akcijos rezultatų gali tekti laukti 5 ar 10 metų, tačiau svarbiausia sportu užimti vaikus. Gediminas Vagnorius sakė, kad idėja užimti vaikus kilo Šarūnui Marčiulioniui, kuris suerimo dėl narkotikus vartojančių jaunuolių. Šarūnas Marčiulionis prisidėjo prie akcijos propagavimo, žada dalyvauti ir Arvydas Sabonis. Gediminas Vagnorius mano, kad žinomi krepšininkai gali labiau įtikinti jaunuolius, nei mokytojai, politikai ar valdininkai. Dviejuose asfaltuotų aikščių su krepšinio stovais ir lankais įrengimas kainuoja apie 30 tūkst. litų. Šiai akcijai Vyriausybė skyrė 800 tūkst. litų. Ministras pirmininkas pažadėjo, kad, jei reikės, bus skirta ir daugiau pinigų. LR

Paremdami lietuvišką spaudą, Jūs remiate lietuvių Amerikoje

Arklių sportas tebeišlieka populiarus Lietuvoje. Šią vasarą Riešėje (Vilniaus raj.) buvo surengtos karietų varžybos, sutraukusios didelį būrį šios gražios sporto šakos gerbėjų.

V. Kapočiaus nuotr.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 4 psl.)

mokėsime jūsų liaudį įtikinti, kad josios labas to įjungimo reikalauja, nes tik tokiu būdu ji galės visos Tarybinės Sąjungos prieglobstyje gyventi ramų gyvenimą, nebijodama pavojaus, kad bus įtraukta į karo skerdynes.

Pareiškiau abejojimą, ar atsirastų pasaulyje tauta, kuri duotųsi save įtikinti, kad jai naudinga atsižadėti savo nepriklausomybės dėl ramaus gyvenimo svetimoje prieglobstyje. Lietuvių tauta, kuri daug savo sūnų paaugojo dėl laisvės, juo mažiau duosis tokiomis sumetimais įtikinama.

Pamatysite tamsta, kad nepraslinks nė keturių mėnesių, kai liaudis visoje Pabaltijo valstybėse pasisakys už įsijungimą, kuris įvyks be jokių sukrėtimų, nors jais tamsta mane baugini, - patikrins mane Molotovas. - Baigdamas mūsų pasikalbėjimą, norėčiau tamsai dar kartą ramiai pažūrėti tikrenybei ir akis ir turėti omenyje mūsų realios politikos visai žmonijai svarbius uždavinius... Lietuva negali pasilikti išimtinėje padėtyje. Jos ateitis priklausys nuo visos Europos likimo, ir aš tai turiu suprasti, - aiškino toliau Molotovas. - Protingiausiai pasielgtume, jei be svyravimo pasiduotume komunistinės partijos vadovavimui, kuri yra griežtai nusistačiusi įvykdyti visos Europos suvienijimą ir naujos santvarkos įgyvendinimą. Lietuva, kaip ir kiti Pabaltijo kraštai, galės ramiai gyventi, dar ramiau negu iki šiol ir netrukdomai vystyti savo tautinę kultūrą, tik suteikdama jai socialistinį turinį.

Jis, Molotovas, ir Tarybinių Respublikų Sąjungos centrinė vyriausybė tikisi, kad dabartinės Lietuvos Vyriausybės nariai, turėdami galvoje savo krašto gerovę, pasiliks ir toliau bendradarbiauti su Tarybinės Sąjungos vyriausybe, - nors tam, kad įsijungimas į tarybinių respublikų šeimą įvyktų be didesnių ekscesų iš neatsakingai, blogai besiorientuojančių asmenų pusės. Dabartinės Vyriausybės nariai jau nepanorės, kad ateityje Lietuvos liaudis laikytų juos savo priešais...

Paskutinius savo išvedžiojimus Molotovas jau kalbėjo stovėdamas, duodamas tuo suprasti, kad jau viskas pasakyta, kas turėjo

būti pasakyta.

Aš irgi atsikėliau ir stovėdamas atsakiau, kad komisaro žodžiai manęs neįtikino. Kaip pasielgs mano kolegos Vyriausybėje, aš nežinau. Aš asmeniškai manau, jog neturiu teisės pasilikti ilgiau Lietuvos Vyriausybės prieškalyje, nes sukludau pasitikėdamas Tarybinės vyriausybės pažadais, kad jos ginkluotos jėgos atėjo į Lietuvą tik apsaugoti josios neutraliteto, bet ne tam, kad kištųsi į vidaus gyvenimą. Sukludau, pasitikėdamas ir todėl turiu padaryti iš to tinkamą išvadą. Be to, nenoriu dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės pakasynose...

- Tokis tamstos žygis mums šiuo metu būtų labai nemalonus, ir aš tikiuosi, kad gerai pagalvosite, kol apsispręsite, - atsakė man Molotovas, išeidamas į kambario vidurį. Atsisveikinome šaltai, be to draugiškumo jausmo, su kuriuo mane Molotovas buvo sutikęs. Išeidamas žvilgtelėjau į laikrodį. Be 23 min. buvo trys valandos.

Gretimam kambariui suradau L. Natkevičių. Jis kalbėjosi su kažkokiu valdininku ir laukė manęs. To valdininko išlydėti iki automobilio, nuvažiavome į mūsų atstovybę. Pakelyje tylėjome, nes L. Natkevičius man davė suprasti, kad jis ne visai pasitiki savo šoferiu.

Sugrįžęs į atstovybę, ėmiau smulkiai atpasakoti savo pasikalbėjimą su Molotovu. Mano pasakojimą suglaustai užsirašinėjo patsai Natkevičius, - sudaryti "Pro memorijai".

Ponia Natkevičienė klausydamosi ėmė taip giliai verkti, jog turėjome nutraukti darbą ir raminti ją kaip imandami.

Nuėjau gulti tik išaušus. Jaučiausi lyg sunkiausią ligą išgyvenęs: tiek staigiai užklupo mane nelaimė, kuria tikėti vis dar nesinorėjo. Eidamas pas Molotovą, vis dar tikėjausi, kad pesimistiški L. Natkevičiaus spėjolimai yra perdėti ir dabar paaiškės, kad jie neturi pamato...

Eidamas gulti į paskirtą man kambarį, vos galėjau kojas pavilkti. Rytojaus rytą, apie dešimtą valandą, mane pažadino L. Natkevičius, pranešdamas, kad iš Užsienio reikalų komisariato man skambina. Užsimetęs apsiausta, nuėjau į L. Natkevičiaus darbo kambarį. Skambino Dekanozovas, pareikšdamas, kad jis turįs su manim pasimatyti. Be to, norėtų man parodyti Visasąjunginę žemės parodą. Norėjau atsisakyti, nes buvau nusistatęs tą dieną grįžti namo,

bet L. Natkevičiaus patariamasis sutikau, tik prašiau, kad atvyktų ne anksčiau vienuoliktos.

Vos spėjau apsirengti ir šiek tiek papusryčiauti, kai Dekanozovas jau atvažiavo. Su juo atvyko ir kitas asmuo, kurį jis atrekomendavo kaip savo padėjėją. Jo pavardė buvo Vasiljevas.

Išvykome į parodą, kuri manęs visai nedomino. Važiavau tik iš mandagumo. Mane lydėjo L. Natkevičius ir Bagdonas, mūsų atstovybės sekretorius. Važiavau atstovybės automobiliu, o Dekanozovas su Vasiljevu atskirai, savaime.

Apėjome visą parodą, kuri mane mažai domino, nes gerai žinojau, kaip Tarybinėje Sąjungoje ruošiamos parodos ir kokių tikslų. Prajuokino mane tik, kai pamačiau Kauno įmonės "Kotton" moteriškas kojines, išstatytas parodoje kaip gudų respublikos dirbinius. Pabaigoje Dekanozovas pareiškė, kad nori man parodyti dar "Maskvos jūras", kurias Natkevičius ir Bagdonas, be abejo, yra ne kartą matę, todėl jiems tai ir nebus įdomu.

Supratome, kad Dekanozovas norėtų su manim vienu pasikalbėti. L. Natkevičius ir Bagdonas nuvyko namo, o aš atsisėdau į Dekanozovo automobilį ir nuvykome "Maskvos jūromis" gėrėtis. Su mumis buvo ir Vasiljevas.

Uoste Dekanozovas kažkur išnyko. Uosto įrengimus, paskui šliūzus man rodė ir aiškino Vasiljevas. Jis buvo labai mandagus, kalbėjo aiškindamas tyliai, vienodai, balso nekeisdamas. Aiškindamas vis pažvelgdavo man į akis, lyg klausdamas, ar supratau.

Apžiūrėję šliūzų įrengimus, grįžome į uostą. Atsirado ir Dekanozovas.

- Aš jums šiandien sukludžiau papusryčiauti. Taigi užeisim čion ir truputį užkąsim, - jis pasiūlė. - Prisipažinsiu, kad ir aš esu alkanas. O kaip tu? - kreipėsi į Vasiljevą.

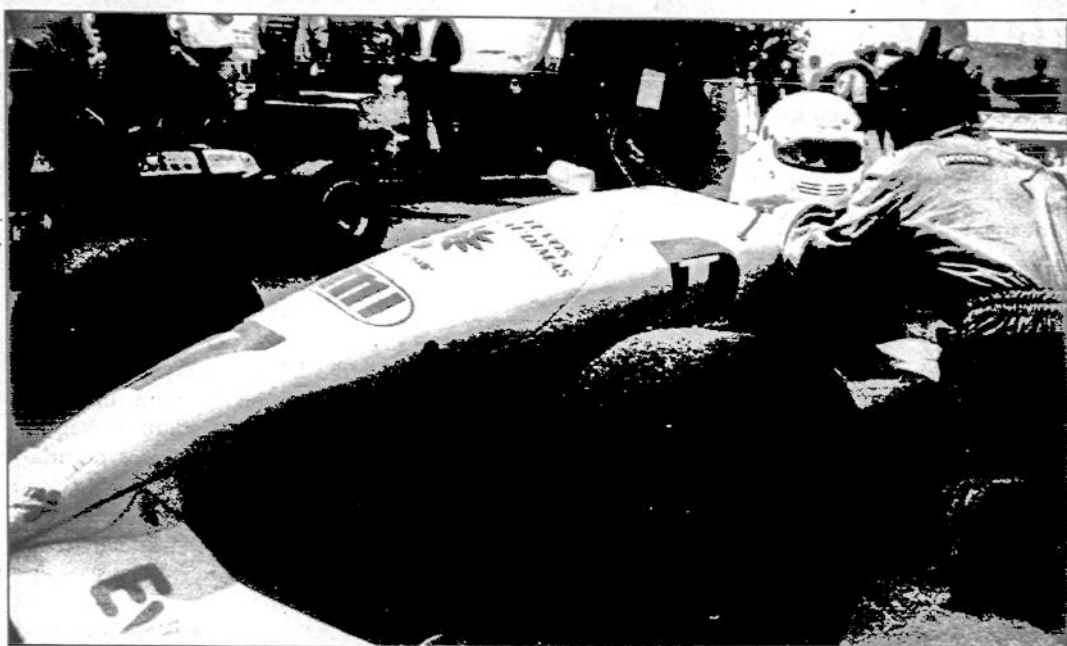
- Ir man užkasti būtų ne pro šalį, - nusišypsojo tasai.

Nuėjome ne į bufetą, bet į atskirą kambariuką, kuriame jau buvo gausiai paruošta įvairių skanių užkandžių. Net kelios bonkutės gėralų.

Susėdome užkandžiauti. Į pasiūlymą išgerti atsakiau, kad gydytojais man uždraudė alkoholinius gėrimus.

- Jei paisyti gydytojų, tai gyventi neverta, - pastebėjo Dekanozovas, bet gerti manęs nevertė.

(Bus daugiau)

Lietuvos formulės čempionato, vykusio šią vasarą, lyderis Darius Jonušis.

V. Kapočiaus nuotr.

Judėjimas - sveikatos ir gyvybės šaltinis

Algirdas Liepa

Judėjimas iš prigimties nuo pat kūdikystės ir vaikystės yra svarbus mūsų organizmo poreikis. Pažiūrėkime, kaip žaidžia ir bėgioja be jokio reikalo maži vaikučiai, jie tiesiog nenustygsta vietoje. Gamta juos taip užprogramavo treniruoti besivystančius organus, kai tėvai dar ap rūpina maistu.

Vėliau šis judėjimo poreikis ima mažėti, nes šiuolaikinis žmogus nejaucia stimulų be reikalo lieti prakaitą. Taip yra todėl, kad mokslo ir technikos pasiekimai sudarė sąlygas minimaliai judėti ir palaipsniui leisti išsilaikyti ligoms. Apie judėjimo teigiamą poveikį sveikatai skaitome knygose ir spaudoje, tačiau nugalitūngumas ir apsilėidimas, pasiteisinimas, kad neturime tam laiko. Pajutę negalavimus, kreipiamės į gydytojus, vartojame įvairius vaistus, tuo dar labiau silpnindami savo organizmo reguliatorius ir rezervus.

Gydytojai menkai padeda ligonliui, jie dažnai savo dogmomis netgi jam kenkia: ragina nepervargti, daug ilsėtis, laikytis ramybės būsenos. Jie nori apsidrausti nuo netikėtų pasekmių, be to, ir patys nelabai žino, kaip žmones išmokyti būti sveikais arba padėti gamtai susidoroti su atsiradusia liga.

Pacientui reikia įteigti, kad fizinis krūvis naudingas visada, išskyrus tik ūmų ligos periodą, o ramybė yra kenksminga. Dvasinis komfortas tai ne kupinas patogumų gyvenimas, o apribotų ir krūvių režimas: jei nori būti sveikas, prakaituok ir neprivalyk.

Svarbiausia fizinių pratimų paskirtis - didinti širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo sistemų rezervus, o taip pat palaikyti raumenų ir sąnarių tam tikro lygmens funkciją. Kaip tai atlikti, yra pakankamai rekomendacijų, patarimų, metodikų. Pavyzdžiui galėtų būti K. Kuperio aerobikos balų sistema.

Maži krūviai, nors ir dažnai kartojami, neduoda naudos. Kai pagyvenę žmonės ilgai vaikštinėja 2-3 kilometrų per valandą greičiu, tai širdžiai yra tas pats, kaip sėdėti kambaryje prie atviro lango. Eiti reikia tik greitai, visada greitai, kad pulsas padidėtų bent iki 100 tvinksnų per minutę. Jeigu per dieną taip nueisite bent 5-6 km, tai pradžia bus visai neblogai.

Rytinė mankšta, kuomet pratimai kartojami vos po keleto kartų, nevysto organizmo rezervų; tam reikalingi didesni krūviai ir greitas pratimų tempas iki prakaito, iki pridusimo. Žinoma, reikia periodiškai konsultuotis su gydytoju ir laikytis laipsniškumo.

Širdžiai krūvio rūšis nesvarbi, todėl kiekvienas gali pasirinkti

tą, kuri jam patrauklesnė: greitą ėjimą, bėgimą, plaukimą, tenisą arba kitus sportinius žaidimus. Svarbu, kad tai jam suteiktų ir moralinį pasitenkinimą.

Prieinamiausia ir efektyviausia fizikultūros rūšis yra bėgimas, nes tam nebūtinai ypatingos sąlygos: reikia tik pasirinkti vietovę, kur mažiau užterštas oras ir išgyti lengvą sportinę aprangą. Bėgimas vysto širdies raumenį, padidina kraujo kapiliarų kiekį ir vainikinių kraujagyslių spindį, sumažina kraujospūdį, kūno svorį ir cholesterolio kiekį, tai yra, jaunina visą organizmą.

Sunku apsaikyti po bėgimo tą pakilią nuotaiką, žvalumą, sielos palaimą - atrodo, tuoj pakils į mėlyną dangų, galva labai aiški, o mintys šviežios. Tos būsenos priežastis yra ta, kad antinksčiai išskiria "džiaugsmo" hormoną - endorfiną, kuris po 30 min. bėgimo - visą parą išlieka kraujyje. Vadinas, pusvalandžio bėgimo pakanka, kad visą dieną būtum geros nuotaikos. Fizinio krūvio metu sumažėja nervinė įtampa, vyksta emocinė iškrova, kurios taip reikia šiame neramiame gyvenime.

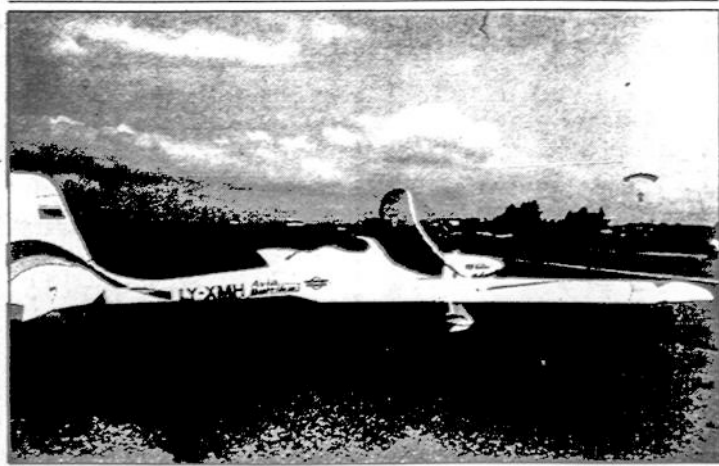
Nepamirškime, kad išsaugoti igimtus rezervus galima tik pastoviai treniruojantis visą gyvenimą. Pakanka atsipalaiduoti, ir ląstelės atrofuojasi, o sugrąžinti

tam, kas prarasta, reikia ilgo įtempto darbo. Sveikatos režimas neturi amžiaus ribų, pagyvenusiems žmonėms jis dar svarbesnis negu jauniems, nes padeda atstatyti pagrindinius funkcijų rezervus, kurie senstant mažėja.

Išsivysčiusiose šalyse daugelis žmonių saugo savo sveikatą, moka aktyviai ilsėtis. Lietuviai daugiau inertiški, pasyvūs, ypač šiuo laikotarpiu dėl materialinių nepriteklių nusivylę gyvenimu, pernelyg gausiai vartoja alkoholį. Sveikata ir dvasingumas palengva išstumiami iš jų gyvenimo.

Tačiau Lietuvoje yra ir sveikos gyvensenos propaguotojų, kurie organizuoja bėgimo ir kitų sporto šakų renginius, kuria įvairius klubus, kurių nariai kasmet dalyvauja įvairiuose bėgimuose. Palangos Sveikatos mokykla spalio mėnesį švęs savo septynerių metų sukaktį. Šios mokyklos direktorius Dainius Kepenis teigia, kad, pabuvus pas juos, atsikratoma daugelio negalių, o storuliai čia paliko tūkstančius kg svorio.

Visa tai suteikia vilčių, kad netolimoje ateityje Lietuvos žmonės palengva sugebės įveikti inertiško mąstymo barjerą ir supras, kad rūpinimasis savo sveikata yra ne tik gydytojų, bet, pirmiausia, jų pačių pareiga.

Kauno aviacijos fabrike jau pagamintas pirmasis dvivietis lėktuvas.

V. Kapočiaus nuotr.

Lietuvis aukosis dėl Austrijos klubo pergalių

V. Ivanauskas Salzburgo klube pasiryžęs atsiskirti asmeninių ambicijų

Lietuvos futbolininkas Valdas Ivanauskas įsitikinęs, kad pajėgus įveikti krizę Austrijos čempionai Salzburgo "ASV Wustenrot" komandai. Šis klubas vis dar yra šalies pirmenybių lentelės pabaigoje.

Debiutavęs Salzburgo ekipoje prieš tris savaites, 31 metų V. Ivanauskas jau pirmose rungtynėse įmušė įvartį.

Pastaruosius keturis sezonus lietuvis žaidė Vokietijoje, "Hamburger SV". Šią vasarą Hambur-

go komanda pardavė jį VfB "Wolfsburg", tačiau Lietuvos futbolininkas atsisakė ten rungtyniauti. Tada V. Ivanauską pakvietė "ASV Wustenrot".

V. Ivanauskas į Hamburgą išvyko 1993 metais iš Vienos "Austria-Memphis". Su šia komanda lietuvis buvo iškovojęs tris Austrijos čempiono titulus.

Negrižo į ankstesnį klubą

Jūs ilgai žaidėte Vienos "Austria-Memphis". Ar jaučiate sentimentų šiai komandai?

Dar būdamas Vokietijoje gavau pasiūlymą ir iš Vienos "Aus-

tria", bet derybos su šiuo klubu buvo pristabdytos, kadangi i pokalbius įsitraukė VfB "Wolfsburg". Prieš pat čempionų lygos registracijos pabaigą (liepos 31 d.) Salzburgo komanda pasiūlė didesnę sumą.

Dabar pasirašiau trejų metų kontraktą su "ASV Wustenrot" ir turiu jį vykdyti. Po to matysim, galbūt sugrįšiu ir į "Austrią".

Ar tai, kad Salzburgo klubas dalyvauja UEFA čempionų lygoje, turėjo svarbiausią įtakos pasirašant sutartį?

Ne. Rimtai kalbėjau su "ASV Wustenrot" treneriu Herbertu Weberiu. Atrodo, kad aplinka Salzburgo man tinka. Klubo prezidentas Rudolfas Quehenbergeris, vadovaujantis ekspedicinei firmai, surinko gerą komandą.

Kalbėjau ir su keliais austrais, žaidžiančiais Vokietijos bundeslygoje. Jų manymu, aplinka Salzburgo komandoje yra geriausia. Todėl nusprendžiau likti čia. Dabar jau sutvarkyti ir likę formalumai, prieš keletą dienų gavau darbo leidimą.

Hamburge igijo patirties

Per Vokietijos televizijos sporto kanalą DSF buvo girdėti tvirtinimu, kad derybose dėl pereinimo iš "Hamburger SV" įs elgėte neprofesionaliai. Atrodo, VfB "Wolfsburg" ekipa labai išsivysčiusi. Kaip reaguojaite į tokius priekaištus?

Gali būti, kad padariau nedidelę klaidą. Bet nepasirašiau galutinės sutarties, o tik ketinimų protokolą, todėl "Wolfsburg" teisiskai negali pareikšti jokių priekaištų.

Žmona pirmiausia nusprendė nevažiuoti į Wolfsburgą, bet žaisti reikią man, o ne žmonai. Tikroji priežastis, kodėl nutariau nežaisti "Wolfsburg", kita. Ši komanda gali iškristi į antrąją bundeslygą, o sportinė perspektyva man svarbiausia.

Dar viena pirmiausia - būtų reikėję pakeisti aplinką. Šeima ir mokykla vaikams man labai svarbūs dalykai. Jeigu "Wolfsburg" komanda būtų iškritusi į žemesnę lygą, būčiau vėl turėjęs ieškoti kito klubo.

Hamburge jums ne visada sekėsi. Ar ten praleistas laikas davė naudos?

Netgi labai daug. Vienu metu man nelabai sekėsi, po to vėl viskas buvo gerai. Tai normalu, futbole visada taip būna. Igyjau naujos gyvenimo patirties, daug išmokau. Džiaugiuosi, kad buvau Vokietijos bundeslygoje. Tos patirties turbūt užteks visam gyvenimui.

Žada pateisinti investiciją

Ar Salzburgo jums patinka?

Labai. Salzburgo komanda gerai organizuota. Šis klubas turi ateitį. Labai gerbiu prezidentą Rudį Quehenbergerį, gerai sutariu su treneriu. Komandos vadovybė daug investavo rengiantis sezonui. "ASV Wustenrot" dirba kaip vienas geriausių Europos futbolo klubų. Tikimasi, kad galėsiu pateisinti investuotą sumą ir parodyti pasiūlymą.

Turite galvoje UEFA čempionų lygą?

Būtent tai. Čempionų lygos pagrindinis turnyras yra mūsų tikslas. Bus nelengva jį pasiekti, bet mes turime tai padaryti. Tada atsirastų galimybių surasti papildomų rėmėjų ir įvykdyti tolesnius klubo vadovų reikalavimus.

Atrodo, jūs įdėmiai stebite futbolą verslą. Ar galite palyginti futbolą Austrijoje ir Vokietijoje?

Salzburgo komanda stengiasi žaisti profesionaliai, lygiai taip pat, kaip rungtyniauja didieji Vokietijos klubai. Tačiau Aust-

rijoje daug geresni aistruoliai. Pastebėjau tai dar tada, kai žaidžiau Vienos "Austria-Memphis" klube.

Stiprybė vienybėje

Šio sezono pradžioje Salzburgo klubui nesiseka. Kuo galite tai paaiškinti?

Rezultatai dar ne viską pasako apie komandos pajėgumą. Mums tiesiog nesisekė.

"ASC Wustenrot" laikoma pajėgia komanda, bet kol kas ji tarp autsajderių. Ar klubo vadovybė ir aistruoliai nesinervina?

Ne, esame visiškai ramūs. Po kurio laiko mes vis tiek atsi- gausime. Telkiame jėgas, kad išloptume i čempionų lygos pagrindinį turnyrą. Tiesiog yra didelis skirtumas, ar žaidi prieš geriausią Europos futbolo komandą, ar prieš Lustenau (miestelis netoli Šveicarijos sienos. J.V.)

Anksčiau jūs sėkmingai žaidavote "Austria-Memphis" komandoje su Arminu Narbekovu, kuris tiksliai perduodavo kamuolį. Ar Salzburgo komandoje yra panašus žaidėjas?

Salzburge nėra tokio, kuris vienas diriguotų žaidimui. Bet tikiu, kad komanda ir be jo pakankamai stipri.

Ar Salzburgo komanda kovotojų ekipa?

Ne tik. Stipri ir techniškai. Tai labai uždaras klubas su nepaprastai stipria komandine dvasia. Praėjusiais metais Salzburgo ekipa laimėjo čempionatą, nors "Rapid" turbūt turėjo geresnių pavienių žaidėjų.

Svarbiausia klubo sėkmė

Ar galite įsivaizduoti, kad puldamas žaistumėte kartu su kroatu Nicola Jurcevičiumi? Pastarosiose varžybose N. Jurcevičius dažnai jus pakeisdamas.

N. Jurcevičius man nesudaro jokių problemų. Mes ne konkurentai, labai gerai sutariame. Galėtume žaisti kartu. Tada, kai dar žaidžiau Vienoje, N. Jurcevičius buvo vienas geriausių futbolininkų Austrijoje. Po to jis perėjo į Vokietijos SC "Freiburg", o dabar vėl sugrįžo. Mes gerai pažistame ir vertiname vienas kitą. Su kitais futbolininkais irgi gerai sutariu.

Jūs atvažiuojate į Austriją mušti įvarčių...

Ne vien tik dėl to. Man svarbiausia, kad komanda nugalėtų. Jeigu įmušu įvartį, tuo geriau. Bet dabar įmušiau dukart, o abeją varžybas pralaimėjome. Kas man iš to? Svarbiausia komanda. Esu pasiruošęs padaryti viską, kad ji laimėtų.

Hamburge lietuvi prisimena

Aistruoliai jus labai mėgo, kadangi neslėpdavote emocijų. Vienas specialistų kartą pastebėjo, kad turite aktorius gabumų. Ar jūsų emocijose yra vaidybos?

Jose yra dalis manęs, o kita dalis emocijų yra tikras šou. Futbolas didelis spektaklis. Tokios figūros kaip Mario Basleris ir Giovanne Elberis (abu žaidžia Müncheno "Bayern") pajvairina futbolo verslą, nes jie vaidina tame spektaklyje. Be to, tai labai gerai apmokamas spektaklis. Žiūrovai nenori žiūrėti i nuolat (nukelta i 7 psl.)

A. Landsbergio pasakaitos Long Island bibliotekoje: "Imperijos žlugimas - Pamirštųjų Tautų Prisikėlimas." Connetquot Library, 760 Ocean Ave., Bohemia 11716. Tel. 516-567-5079. Spalio 7 d. 7:30 vak.

IŠ VISUR

- Prof. Antano Maceinos minėjimas jo mirties 10 metų sukakties proga įvyks Toronte, Ont., Prisikėlimo lietuvių parapijos parodų salėje lapkričio 16 d. Paskaita apie asmenį ir jo raštus skaitys ses. Onutė Mikailaitė.

- Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvių Centro patalpose spalio 4 d. paskaita apie "Lietuvių Centro Argentinoje 71 metų istoriją" skaitys Artūras Mičiūdas.

- Šv. Kazimiero seserų rėmėjai ir rėmėjos Chicagoje rengia 78-tą metinį pokylį, kuriame taip pat bus paminėta 90 metų Šv. Kazimiero kongregacijos įsteigimo sukaktis (kongregacija įsteigta 1907 m. rugpjūčio 29 d.). Pokylis vyks rugsėjo 28 d. "Polonia Banquets" patalpose.

- Lietuvių Tautinių šokių institutas rugpjūčio 17-24 dienomis Dainavos stovyklavietėje surengė tautinių šokių mokytojų kursų. Gražus būrys vyresniųjų ir jaunesniųjų mokytojų gilino žinias, mokėsi būsimos Pasaulio lietuvių dainų šventėje šokių dienos repertuaro.

- Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji liuanistiniai kursai naujus mokslo metus pradėjo rugsėjo 20 d. "Our Lady of Peace" mokyklos patalpose. Etobicoke, Ont.

- Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvių Centro patalpose spalio 26 d. Katalikų Universiteto vicerektorius prof. Ernestas Paršelis kalbės apie "Religiją ir sekstas".

- Nacionalinėje galerijoje (Vilnius, Ukmergės 28) vyksta kelios parodos: XIX a. pr. lietuvių liaudies menas; V. Kašubos (neseniai mirusio New Yorke) Lietuvai dovanotų kūrinių paroda; A. Vasiliauskaitės, J. Genevičiaus, J. Šimonėlio personalinės skulptūrų parodos; E. Urbaitis "Iliuminuoti konstruktai".

- Mažvydo Katekizmo 450 metų sukakties ekumeninis paminėjimas vyko Toronte, Prisikėlimo lietuvių parapijos bažnyčioje, spalio 5 d. Rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdybos sudarytas dvasiškų komitetas.

- Lietuvių Kunigų Vieniybės metinis seimas įvyks spalio 13-14 dienomis Putnam, CT, Nekalto Prasidėjimo vienuolyne. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, apibūdins apaštalavimą lietuvių tarpe visame pasaulyje. Kun. Vincas Valkavičius kalbės apie lietuvių parapijų tarybas ir jų reikšmę parapijų atečiai.

- Kun. dr. Jonui Sakevičiui, MIC, ilgamečiui Britanijos Londono lietuvių parapijos klebonui, birželio 30 d. sukako 90 metų amžiaus. Sukaktuvininkas pasireiškė lietuvių sielovadoje Lietuvoje, Italijoje, Amerikoje, bet jo daugiausia nuveikta Britanijoje.

- Dail. Genovaitės Skrabulienės tapybos darbų paroda atidaryta spalio 3 d. Chicagos Jaunimo Centro Čurlionio galerijoje.

- Henriko Naglo mirties metinių progą rengiamas literatūros ir muzikos vakaras spalio 19 d. Anapilyje, Mississaugoje (netoli Toronto). Paskaitą skaitys dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Muzikinę dalį atliks pianistė Leokadija Kanovičienė ir smuikininkė Audra Šarpytė.

Klaipėdos senamiestis.

V. Kapočiaus nuotr.

ISPŪDŽIAI LANKANT LIETUVĄ

Pokalbis su Vida Jankauskiene

Retai kada sutiksi tokį žmogų kaip Vida Jankauskienė. Ji su vyru Algiju užaugino pavyzdinę lietuvišką šeimą, taip pat yra viena iš darbščiausių veikėjų lietuviškoje veikloje. Jos interesai įvairūs. Pradedant triūsų Religijoneje Šalpoje, Lietuvių Bendruomenėje, sporte, skautinėje veikloje, "blusų" turguje bei galybėje kitų renginių, visur matyti Vidą. Neseniai ji dalyvavo PLB suvažiavime Vilniuje. Paprašiau pasidalinti įspūdžiais.

Vida, kelintą kartą jau lankaisi

Lietuvoje?

Lietuvoje lankausi jau trečią kartą. Pirmą kartą lankiausi, kai vyko begaliniai jaudinantis įvykis - 1991 m. sporto šventė. Tada pirmą sykį po 47 metų vėl išvydau savo širdyje išnešiotą ir išsvajotą Lietuvą ir teko džiaugsmo ašaromis nuplauti kiekvieną susitikimą, mylimą vietelę. Antrą kartą, 1994 m. vasarą, važiuavau į Lietuvą dalyvauti masinėje Dainų šventėje. Iš a. a. mamytės buvau daug girdėjusi apie pasakiškas Dainų šventes ir labai norėjau pati vienoje dalyvauti -

juk tiek daug metų dainavau Operetės chore. Na ir šiemet, nuo birželio 30 d. iki liepos 18 d. važiuavau į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą kaip atstovė iš New Yorko apylinkės.

Kokių pasikeitimų pastebėjai per tuos vizitus?

Pasikeitimai daugiausiai išoriniai. Miestuose jaučiasi gyvenimo pulsas. Vyksta statyba, restauravimo darbai. Krautuvėse gali nusipirkti ką tik nori, bet kainos, pagal vietinių gyventojų pasisakymus, tai astronomiškos, o man, atvažiuavusiai iš užsienio, atrodė labai prieinamos. Lankiausi Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Veliuonoje, Šilinkoje, Seduvoje. Sunku padaryti sprendimus apie pasikeitimus, kadangi daug norėjau nuveikti ir lankėsiu visur New Yorke įprastu greičiu, kuris neleido susimąstyti, pagalvoti, palyginti.

Kokie buvo kiti kelionės tikslai? Nors į Lietuvą važiuavau kaip PLB seimo atstovė, tačiau šalia tu pareigų taip pat atlikau tam tikrus įsipareigojimus Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos klausimais, aplankiau Kauno ir

Vilniaus Jėzuitų gimnazijas, Panevėžio "Saulutės" darželį-mokyklą, K. Paltaroko mokyklą Panevėžyje, Šiaulių kat. mokyklą, Kauno kunigų seminariją. Susitikau su kun. Gintaru Grušu, "Valstiečių laikraščio" kolektyvu, "Dienovidžio" redaktore Aldona Žemaityte, Kupiškio vikaru kun. V. Liūma. Dalyvavau APPLE kursų atidaryme Vilniuje, Baltupio rajone. Savaime aišku, nepamiršau aplankyti ir savo gausios giminės bei vienintelę vaikystės draugę iš Veliuonos laikų - dr. Danguolę Jočiūnė.

Kas padarė didžiausią įspūdį?

Asmeniškai didžiausias džiaugsmas iš PLB seimo buvo proga susipažinti, pabendrauti ir išgirsti apie lietuvių gyvenimą Rytų kraštų šalyse iš jų atstovų. Buvo žavingas momentas, kai vienas kitam ištiesė ranką ir pasisveikinome, lyg ir nebūtumėm tūkstančiais mylių skiriami.

Kokia žmonių nuomonė apie būsimus rinkimus?

Kur tik važiuavau, visi kalbėjo apie artėjančius rinkimus - į galą jau norėjau pradėti šaukti: "užtenka!" Atrodo, daugelis mano, kad jeigu Valdas Adamkus taptų prezidentu, kažkokiu tai stebuklingu būdu išspręstų visas dabartines Lietuvos problemas. Jau net girdisi komentarų apie "anuos gerus sovietinius laikus". Mano nuomone, geriausias kandidatas yra Vytautas Landsbergis, tačiau šiuo metu jis nėra labai populiarus. Jeigu jis gautų Adamkų kaip patarėją, tai būtų nepakeičiama kombinacija.

Nors ir kiek atsibodo žmonių

negatyvios nuotaikos, bet tikrai buvo malonu aplankyti sparčiai besikeičiančią Lietuvą.

Ačiū už pokalbį, Vida. Linkiu tau ir toliau veiklos bei ryžto. Kad

daugiau būtų tokių mumulstančių ir energingų tautiečių dirbančių Dievui ir Tėvynei.

Dalia Bulvičiūtė

NEW YORK -- VILNIUS

Žiemos kainos prasideda spalio 1 d. - Oct. 1st.

\$550 plus mokesčiai

NY - VILNIUS - NY

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>
E-Mail: VYT TOURS EARTHLINK.NET

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

October 2	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm
October 7	Putnam, CT	1-2 pm
October 9	Newark, NJ	11-12 noon
October 10	Philadelphia, PA	11-12 noon
October 11	Brooklyn, NY	12-1 pm
October 13	Whiting, NJ	1-2 pm
October 14	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
October 16	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm
October 23	Newark, NJ	11-12 noon

For more information call 914-258-5133
718-348-4709

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$599 r.t.

One way to Vilnius \$480

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- Skambučiai į Lietuvą - 62 c/minutę
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

Lowell, MA	OCT. 10	12-1 PM
Lawrence, MA	OCT. 10	2-3 PM
Nashua, NH	OCT. 10	4-5 PM
Worcester, MA	OCT. 11	12-3 PM
Centerville, MA	OCT. 15	3-5 PM
Brockton, MA	OCT. 16	3-5 PM
Putnam, CT	OCT. 17	1-2 PM
Providence, RI	OCT. 17	4-6 PM
Waterbury, CT	OCT. 18	9:30-11 AM
Hartford, CT	OCT. 18	12-2 PM
Norwood, MA	OCT. 20	5:30-6:30 PM
Kennebunkport, ME	OCT. 21	1-2 PM
Albany-Schenectady, NY	OCT. 23	7-8 PM
Binghamton, NY	OCT. 24	9-11 AM
Scranton, PA	OCT. 24	12-1:30 PM
Frackville, PA	OCT. 24	5-6 PM
Philadelphia, PA	OCT. 24	5-6 PM
Brooklyn, NY	OCT. 25	12-3 PM
Washington, DC	OCT. 26	1-4 PM
Baltimore, MD	OCT. 26	5:30-6:30 PM
Bridgeport, CT	OCT. 27	9-10 AM

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Patikimiausia ir ilgiausia veikianti lietuvių kelionių agentūra Amerikoje.

Parūpiname bilietus į Lietuvą patogiausiais maršrutais ir pigiausiom kainom. Sutvarkome Jūsų atostogas į visas pasaulio šalis bei užsakoje pačias įdomiausias keliones laivais.

Royal Caribbean 7 naktų kelionė laivu
golfininkams balandžio 26 -- gegužės 3, 1998

Princess Cruises Love Boat 12 dienų kelionė
į Aliaską birželio 11 - 22, 1998

Užsiregistruojant iki lapkričio 15 d. duodame
specialią nuolaidą

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. Kedzie Ave. Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel. 708-422-3000 arba 1-800-422-3190
FAX 708-422-3163

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

žiemą ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

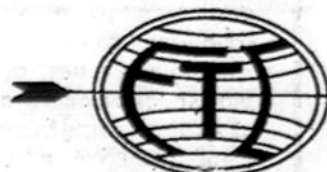
382 Broad Ave.

Leonora, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

MES SIŪLOME

PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Lietuvis aukosis dėl Austrijos klubo pergalių

(atkelta iš 5 psl.)

bodų rezultata 0:0. Jie nori kažką gauti už savo pinigus.

Labai gerai sutariau su aistruoliais ir žurnalais. Prieš savaitę nusiunčiau laiką Vokietijos laikraščiai "Bild" ir padėkojau gerbėjams ir laikraščiai už bendradarbiavimą.

Hamburge dar kabo plakatai, ant kurių užrašyta "Ačiū Ivanai!" Mano žmona dažnai paskambina iš Hamburgo ir pasakoja apie tai.

Grasino sudeginti namą

Prieš kurį laiką buvo nemalonių dalykų jūsų gyvenime. Kažkas norėjo padėti jūsų namą, nes esate ruošėsi priimti Vokietijos pilietybę.

Buvo nemalonių dalykų. Man labai gaila dėl to. Buvau labai nusivylęs. Bet ir po to atstovausiu Lietuvai, tai mano tėvynė. Nacionalinei rinkiminei stengiausi atiduoti visas jėgas ir dabar irgi žaisiu, jeigu tik nebūsiu traumotas. Po tokio įvykio galėčiau

suplėšyti lietuvišką pasą, bet to nepadariau. Tai vis dėlto mano gimtinė.

Kaip manote, ar dar ilgai galėsite žaisti?

Jeigu nebus traumų, galiu žaisti, kol sulauksiu 34 metų. Praėjusiais metais žaidžiau tik 13 rungtynių iš 91. Dar esu geros formos ir sveikas (V. Ivanauskas tris kartus pabėdė į medinį stalą. J.V.). Komandos vadovybė šiuo metu ieško namo Salzburge. Tada mano šeima iš Hamburgo persikels čia. Jie turi suspėti iki rugsėjo pradžios, nes vaikams reikės lankyti mokyklą.

Ar įsivaizduojate metą, kai nežaisite futbolo?

Kitą vasarą Austrijoje žadu gauti trenerio pažymėjimą, kuris galios visoje Europoje. Pasibaigus karjerai, noriu likti susijęs su sportu. Manau, kad suvokiu, kaip veikia futbolo verslas. Vokietijos bundeslygoje ypač stebėjau futbolo marketingą. Galėčiau dirbti šioje srityje.

LR

Prelatas Juozas Prunskis yra įsteigęs fondą, kurį tvarkyti pavedė LB Socialinei tarybai. Mecenato pageidavimu ir nurodymu, gautais procentais reikia apdovanoti ir pagerbti virš 65 m. asmenį, už nuopelnus katalikiškoje - labdaringoje veikloje. Organizacijos ir pavieniai asmenys yra prašomi siūlyti (raštu) kandidatus. Kandidatų atrinkimui ir įvertinimui yra sudaryta komisija: Birutė Jasaitienė, dr. Petras Kisieliū, Marija Remienė ir Juozas Žygas (pirm.). Siūlant parašyti trumpą asmens biografiją ir nurodyti jo veiklą. Pasiūlymai turi būti gauti iki lapkričio 1 d. Siųsti: J. Žygas, 9604 S. Karlov, Oak Lawn, IL 60453.

PRANEŠIMAS

MARIJOS AUKŠTAITĖS VARDŲ STIPENDIJA

Suėjo jau trys metai nuo Marijos Aukštaitės stipendijų fondo (bursary) įkūrimo Toronto Universitete. Kandidatai, norintys laimėti 1998 metų poetės Marijos Aukštaitės premiją, prašomi atsiųsti prašymus šiuo adresu:

Dr. Robert Johnson, Director

The Centre for Russian and East European Studies

University of Toronto

130 St. George Street, Suite 14335

Toronto, Ontario, Canada M5S 1A5

Pradedant 1998 metais, dvi metinės stipendijos bus skiriamos ir Vilniaus Universiteto studentams/-ėms. Studentų prašymai stipendijoms gauti bus įvertinti literatūros istoriko Lietuvoje pagal Marijos Aukštaitės stipendijų fondo nuostatus Toronto Universitete.

Savo pareiškime kandidatai turi nurodyti temą, kurią jie ruošiasi nagrinėti tiriant poetės ir visuomenės veikėjos Aukštaitės kūrybinį palikimą, jos vietą lietuvių literatūrinėje ir intelektualinėje istorijoje. Prašyme būtina nurodyti mokslinio tyrimo planą.

Pareiškimai priimami iki 1997 m. gruodžio 1 d.

1997.IX.6

J. A. Navikevičius

Jau prasidėjo Amerikos prezidento rinkiminė akcija

Jonas Urbonas (dešinėje) su buvusiu Amerikos viceprezidentu Don Quayle.

Š. m. rugpjūčio 22-24 dienomis, Indianapolis, Indiana, vyko Vidurio Vakarų valstijų (Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, North Dakota, Ohio, South Dakota, West Virginia ir Wisconsin) respublikonų vadovų konferencija - suvažiavimas, kuriame buvo diskutuojama respublikonų praėjusių aštisiasis pasiekimai bei planai. Suvažiavime dalyvavo ir dalis būsimų kandidatų į Amerikos prezidento postą: U. S. Kongreso vadas -

Newt Gingrich, viceprezidentas - Don Quayle, gubernatoriaus - Lamar Alexander, ambasadorius - Alan Keyes, JAV senatorius - Fred Thompson, gubernatoriaus - George W. Bush, Hon. Steve Forbes ir Hon. Jack Kemp.

Iš lietuvių konferencijoje dalyvavo: Jonas Urbonas - buvęs Amerikos lietuvių respublikonų p-kas, dabar Michigano valstijos respublikonų 4-tas vicepirmininkas.

Aš pajutau Tave per šventą Žodį,
Per kryžiaus kančią - Meilę pajutau.
Išėjau taku, kurį man parodė,
Išviesu Amžinybės sodą...
Dėkoju Dievui, ir garbinu Tave.

A. + A. ADOLFAS ČAMPĖ

1997 m. spalio mėn. 16 d. sukanka 5 metai, kaip Amžinybės išėjo mano gyvenimo mylimas draugas, vaikų tėvas ir senelis. Begalinis ilgesys manęs niekad nepaliekia. Su velioniu džiaugsme ir laimėje keičiausi plačiais gyvenimo vieškeliais bei siaubus dienomis, paliekant gimtąją Žemę, įsiman ir visai šeimai teikdavo globą ir dvasinę stiprybę. Velionis be savo šeimos uoliai rūpinosi Lietuva ir jai tarnavo visą savo amžių. Deja, neligai jam teko pasidžiaugti numylėtos Žemės laisvės dienomis. Staiga Amžinybės pašauktas, išėjo, daug svarbių ir sėkmingų iš vergijos laisvinimo darbų savo tautai atlikęs.

Brangūs giminės, draugai bei pažįstami! Maloniai prašome prisiminti savo maldoje taurų lietuvių. Šv. Mišias už Adolfą Čampę bus aukojamos spalio 19 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto šv. Juozapo parapijos šventovėje, Waterbury, CT.

Liūdinti žmona ir šeima

Gero vėjo, Dainora

Dainora Kupčinskaitė

Dainora Kupčinskaitė, Bostono lietuvių bendruomenės narė, - nemažai pasiekęs jaunas žmogus. Jai dar tik 22, bet yra kuo pasididžiuoti. Ir nors iš pirmo žvilgsnio jos pasiekimai nedaug kuo skiriasi nuo kitų jaunuolių, bet įsigilinus matyti, kad Dainora suka kitokių kelių.

Taigi pirmiausia apie aiškiai matomus pasiekimus: Gimnazijos (Fontbonne Academy - Milton) baigimas - National Honor Society. Pusantrų metų studijos (dar būnant mokykloje) Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, kurioje pasižymėjo ne tik kaip puiki mokinė, bet per pusmetį tiek pramoko vokiečių kalbą, kad keletą klasių jau klausė vokiečių kalbą.

Tikrieji talentai atsiskleide besitodijuojuojant Massachusettso universitete. Didžiai vertinama savo dėstytojų ir jų skatinama, Dainora susidomi lingvistika. Viena iš kalbų, kaip savo studijų objektu, pasirenka ta, kuria kalbėta nuo vaikystės, kuriai skiepyta meilė. Taip Dainora pusmečiui išvažiuoja studijuoti į Vilniaus universitetą.

Ir čia pasuka truputį netikėtą keliu. Jai šauna mintis patyrinėti, kaip rašomoji kalba veikia kurč-nebylius. Užmezga ryšius su Vilniaus kurčiųjų mokyklą ir pradeda savo tyrinėjimus ir stebėjimus. (Viena iš tyrinėjimo sričių - kaip

efektyviau išmokyti rašomąją lietuvių kalbą, kad ją geriau kurč-nebyliai suprastų ir vartotų.) Po pusmečio darbo, grįžus atgal į Ameriką, ji aprašo savo tyrinėjimus, kuriuos teigiamai įvertina Massachusettso universiteto profesorai.

Universiteta Summa Cum Laude Dainora baigė šiais metais pavasarį.

Baigus universitetą, Dainorai ir toliau knieti testų tyrimų. Pistačius savo projektą, ji gauna Fulbright premiją. Taigi atgal į Lietuvą, testų pradėto darbo.

Jos tyrimai, be abejoj, yra labai svarbūs, bet kas svarbiausia - tai humaniškoji šių tyrimų dalis. Visi, kas geriau pažįsta Lietuvą, jos visuomenę, žino, kad invalidumas nėra per daug priimtinas. Dažnai fizinis invalidumas žmonių galvoje prilygsta protinei ligai. Dažnai fiziškai deformuoti žmonės uždarami namuose arba įstaigose. Dainoros atkreiptas dėmesys į kurč-nebylių išgyvenimą ypatinga prasmė.

Prieš akis studijos magistro laipsniui (vėliau doktoratas, profesūra?). Kad ir kaip pasisuktų likimas, viena aišku - talento, sugebėjimų ir darbštumo tikrai nestokojama. Gero tau vėjo, Dainora.

Zita Krukoniene

Ir Kaune jau yra "McDonald's"

Rugpjūčio pabaigoje Kaune šalia Norvegijos concerno "Statoll" degalinės Savanorių prospekte atidarytas pirmasis šiame mieste "McDonald's" restoranas. Tai penktasis restoranas Lietuvoje. Restorano statyba kainavo 4 mln. litų. Visus statybos darbus atliko Kauno statybos bendrovė "Kausta". "McDonald's" atstovai liko patenkinti jos darbu. "McDonald's" Kaune sukūrė daugiau kaip 80 darbo vietų. Vienu metu restorano salėje

galės valgyti 70 žmonių. "McDonald's" ketina plėsti savo veiklą Lietuvoje ir atidaryti restoranus ne tik didžiųjų miestuose, bet ir miesteliuose. Kitas "McDonald's" Kaune bus Laisvės alėjoje. Pagrindinė žaliava "McDonald's" maistui vis dar gabenama iš Lenkijos. Didysis mė-sainis (Big Mac) Lietuvoje kainuoja 5.90 lito, žuvies sumuštinis - 4.50 lito, vištienos - 5.60 lito.

LR

Žemės sklypai ordino kavalieriams

Keturiems Vyčio Kryžiaus ordinu apdovanotiems kauniečiams neatlygintinai suteikti žemės sklypai nuosavų namų statybai. Žemės sklypai skirti I-ojo vidaus kariuomenės pulko vadui Sergejui Madalovui, buvusiam Šaulių sąjungos nariui Česlovui Hopenui, prieškarinio Lietuvos krašto apsaugos ministro generolo Sta-

sio Raštikio dukrai Meilutei Alksnienei ir Vytauto Didžiojo atskirojo jėgų bataliono vadui Sauliui Veprauskui. Kauno valdyba suteikė ir 900 kv. m sklypą namo statybai Žaliakalnyje buvusiam Kauno "Žalgirio" krepšinio komandos kapitoniui Valdemarui Chomičiui.

R

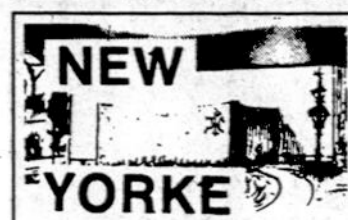
A. + A. Muzikei NIJOLEI ULĖNIENEI

minus, esame nullūdę ir širdingiausių užuojautą reiškiamo vyrui Jonui, dukrai Valai su vyru, sūnui Arui, broliui Romui su žmona ir visiems giminiams.

Dr. Julius ir Aleksandra Maldučiai
Guoda ir Sigita Bobeliai
Gražina ir Vitas Dragunevičiai

UNITED STATES POSTAL SERVICE Statement of Ownership, Management, and Circulation (Required by 39 USC 3685)			
1. Publication Title DARBININKAS		2. Publication Number 0148-360	
3. Issue Frequency Weekly, except 2nd & 3rd week July		4. Annual Subscription Price \$30.00	
5. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, city, county, state, and ZIP+4) 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207		6. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207	
7. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank) Publisher: Franciscan Fathers, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207 Editor: Me. Julius Zelars, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207 Managing Editor: Rev. Francis Gladgoudas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
8. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a foreign corporation, give its name and address.)			
9. Full Name Franciscan Fathers (Non-Profit Corp.)		10. Complete Mailing Address 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207	
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None			
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates) (Check one) ☐ The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes. ☐ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)			
PS Form 3526, September 1995 (See Instructions to Publishers)			
13. Publication Title DARBININKAS		14. Issue Date for Circulation Data Below 9/25/97	
15. Extent and Nature of Circulation Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months		Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date	
a. Total Number of Copies (Net press run)		3,000	
b. Paid and/or Requested Circulation (1) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, and Counter Sales (Net paid)		100	
(2) Paid or Requested Mail Subscriptions (Include advertiser's proof copies and exchange copies)		2,677	
c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b(1) and 15b(2))		2,777	
d. Free Distribution by Mail (Samples, complimentary, and other free)		65	
e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)		100	
f. Total Free Distribution (Sum of 15d and 15e)		165	
g. Total Distribution (Sum of 15c and 15f)		2,942	
h. Copies not Distributed (1) Office Use, Leftovers, Spoiled		75	
(2) Return from News Agents		3,000	
i. Total (Sum of 15g, 15h(1), and 15h(2))		94,96	
Percent Paid and/or Requested Circulation (15c divided by 15i times 100)		30.92	
16. Publication of Statement of Ownership ☐ Publication required; will be printed in the _____ issue of this publication. ☒ Publication not required			
17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner Rev. Francis Gladgoudas, Business Manager Date 9/25/97			
I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including multiple damages and civil penalties).			
Instructions to Publishers 1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records. 2. In cases where the publisher or security holder is a corporation, include the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a foreign corporation, give its name and address. 3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f. 4. If the publication has second-class authorization as a general or regular publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published. It must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October. 5. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published. 6. Item 17 must be signed. Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of second-class authorization. PS Form 3526, September 1995 (Previous)			

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351
Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Apylinkės "Versmė" metinis susirinkimas šaukiamas spalio 5 d. (sekmadienį) 1 val. po pietų, Kultūros Židinio (361 Highland Blvd., Brooklyn, NY) posėdžių salėje. Kviečiami nauji nariai. Bus renkama nauja valdyba ir apylinkės pirmininkas.

JAV Lietuvių Bendruomenės
New Yorko Apygardos
Apylinkė "Versmė"

Planistas Gabrielius Alekna, Juilliard muzikos mokyklos studentas, laimėjo Juilliard konkursą skambinti Mozarto koncertą C-dur, (K. 503) su Juilliard orkestru. Diriguos žymus dirigentas Otto Werner-Mueller. Planistas jau kelis kartus su dideliu pasisekimu pasirodė New Yorko visuomenei.

Koncertas įvyks **spalio 6 d. 8:00 val. vak. Juilliard Theatre, 60 Lincoln Center Plaza**. Programoje, be Mozarto koncerto, bus atliekami Brahms'o ir Dvorak'o kūriniai. Bilietai nemokami, tačiau juos reikia užsisakyti ir pasiimti iš Juilliard Box Office. Tel. 212-769-7406.

Tai bus pirmasis šių metų Juilliard orkestro koncertas.

SKELBIAMAS SPAUDOS VAJUS

Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams - tik 25 dol. metams! JAV LB Kultūros Taryba (su Lietuvių Fondo parama) pasiūlė prie kiekvienos naujos prenumeratos pridėti po 5 dol., kad skaitytojai galėtų pasinaudoti pigesne kaina. Todėl Darbininko administracija siūlo pirmiesiems 50-čiai naujų skaitytojų užsisakyti Darbininką už 25 dol. metams. Tai gera proga naujai ir ši krašta atvykusiems, studentams, išvykstantiems į universitetus, pensininkams, naujai persikėlusiems į Amerikos Rytų pakraštį - Floridą, užsisakyti mūsų įdomų savaitraštį Darbininkas. Laukiame naujų skaitytojų!

Siųskite 25 dol. čekį šiuo adresu:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

NEW YORKO KULTŪROS ŽIDINYS SPALIO 26 d.

vienintelį kartą
pasirodys legendinė
lietuviško "country" muzikos grupė

ARMONIKA.

Pradžią 5 val. p.p. Po programos - šokiai.
Dėl bilietų kreiptis į DARBININKO redakciją - (718) 827-1352
arba telefonais: (718) 348-4709, (800) 775-7363, (914) 258-5133

Visi maloniai kviečiami į
NY LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO rengiamą

BLUSŲ TURGŲ

spalio 4-5 d. nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet
Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
Žemos kainos Jūsų villos apsipirkti.
Čia rasite naujų ir vartotų drabužių, baldų, elektroninių daiktų, virtuvės reikmenų, sporto priemonių, žaislų ir įvairiausių kitų daiktų.

Veiks virtuvė - skanūs pietūs, kava, pyragai ir atgaiva

- lėjimas nemokamas -

IŠ PRANCIŠKONŲ VEIKLOS LIETUVOJE

Daug dėmesio skiria jaunimo auklėjimui

Pranciškonų vienuolynas Kretingoje iš miesto pusės.
Pr. Giedgaudo nuotr.

Pranciškonai Kryžių kalne

Liepos 20 dieną Kryžių kalne vyko atleidai, kurių metu arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vyskupas Eugenijus Bartulis, Jonas Boruta ir Rimantas Norvila Sutvirtinimo sakramentą suteikė 413 žmonių. Iškilnėse dalyvavo pranciškonų provincijolo delegatas Lietuvai kun. Sigitas Jurčys, OFM, gausus pranciškonų būrys. Šiauliu vyskupas E. Bartulis pavadino Kryžių kalną "meilės kalnu". Pasak jo, "be meilės nėra kryžiaus". Tą pačią dieną buvo numatyta pašventinti naujojo pranciškonų vienuolyno pamatų kartinį akmenį. Tačiau sumanytas liko neįgyvendintas, nes dar nepradėti kloti pamatai. Planuojama, jog po keleto metų prie Kryžiaus kalno naujajame vienuolyne įsikurs Mažesniųjų brolių ordino nariai.

Šeimų stovykla Pakutuvėnuose

Liepos 18 - 27 d. Pakutuvėnuose (Plungės raj.) Kretingos pranciškonų jaunimo tarnyba antrą kartą surengė stovyklą šeimoms, sužadėtiniams, vienišoms motinoms. Šiais metais buvo pasirinkta tema "Šeima - tikėjimo ir evangelizacijos bendruomenė". Palapinėse gyvenę stovyklautojai, kurių buvo apie 260, drauge meldėsi, klausėsi pasakaitų bei liudijimų, dalijosi patirtimi, kūrybingai vakarojo. Susitaikinimo ir atgimimo kelionėje konferencijomis, pamokslais ir užtarimais malda dalyviai lydėjo stovyklos dvasinis vadovas kun. Gediminas Numgaudis, OFM, kuriam talkino kunigai pranciškonai Astijus Kungys ir Aurelijus Gričius. Paskaitas skaitė kun. Vidas Karvelis, SJ, kun. Re-

naldas Reivytytis ir Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro bendradarbis Arūnas Peškaitis. Stovyklą aptarnauti padėjo Pakutuvėnų Susitaikinimo sodyboje gyvenantys "atsiskyrėliai", jaunieji broliai pranciškonai, skautai, stovyklaujantys vaikus globojo merginos iš Palangos.

Stovyklos konferencijose kalbėta apie evangelinį atsinaujinimą, siejant jį su santuokos ir šeimos problematika. Arūnas Peškaitis apibūdė asmenį ir bendravimo sąvokas, aptarė naujuosius religinius judėjimus kaip būdingą laiko reiškinį, atskleidė dvasinio gyvenimo tendencijas, paniekinančias kryžių ir žlugdančias asmenį. Kun. Vidas Karvelis, SJ, kalbėjo apie šeimos aktualius lytinio gyvenimo aspektus, akcentavo bendruomeninį sakramentų teikimo pobūdį. Stovyklą praturtino ir ekumeninė patirtis - pasidalyti patirtimi apie šeimą, maldą, evangelizaciją buvo pakviesti kitų krikščioniškųjų bendruomenių atstovai. Visą stovyklavimo laiką vyko nepertraukiama švenčiausiojo Sakramento adoracija.

Pakutuvėnų šeimų stovyklai vadovavusi KPJT prezidentė Rūta Domarkaitė sakė, kad mintis surengti stovyklą šeimoms kilo pernai suvokus, kad Bažnyčiai Lietuvoje šiuo metu labiausiai trūksta apaštalaujančių vyrų ir gerų šeimų. Tiek pernykštė, tiek šiemetinė stovyklą lėmė parėmė Kultūros ministerija.

Tuo pačiu metu Pakutuvėnuose veikė ir gobelenų audimo stovykla. Dar vieną stovyklą KPJT surengė Salantuose, kurioje dalyvavo apie 50 vaikų bei jaunuolių iš Kaliningrado srities.

Kretingos pranciškonų jaunimo tarnyba, kurią sudaro

SKELBIMAI

Kompiuterių pardavimas, pamokos, taisymas ir aptarnavimas. **Interneto** ir vietinių **network** pajungimas - tik 15 dol. mėnesiui už neribotą naudojimą. Instrukcijos ir web puslapių projektavimas. Kalbame lietuviškai. Tel. (718) 326-2370. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Video ir foto paslaugos vestuvių, krikštynų ir kitomis progomis. Prieinamos kainos. Super VHS kokybė. Kalbame ir lietuviškai. Skambinti bet kokių laikų (718) 326-2370. (sk.)

Vertėja, dirbanti partnerystėje su emigracijos advokatu, siūlo įvairių dokumentų, laiškų, bylų, vertimų paslaugas, dirba vertėja teisminėse bylose. Tel. (718) 739-8257. (sk.)

Ieškau lietuviškai kalbančios moters prižiūrėti mano motiną. Darbas pirmadienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį, apie 6 valandas kas dieną. Dėl algos tarsimės. Prašome skambinti 718 768-6798 ir prašyti Terezos arba palikti žinutę autoatsakove. (sk.)

Nebrangiai išnuomuoju kambarius su baldais netoli Manhattan. Skambinti (718) 789-9333. (sk.)

Moteris iš Lietuvos, 53 metų, ieško darbo: gali slaugyti vyresnio amžiaus žmones. Sutinka vykti į bet kokią vietovę ir gyventi šeimoje. Skambinti: 1-908-752-5933. (sk.)

Moteris iš Lietuvos prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones ir ligonius jų namuose ir atliktų visus namų ruošos darbus. Tel. (718) 291-8604. (sk.)

70 narių, buvo įsteigta 1995 m. pavasarį. Birželio 15 - 22 d. Varėnos rajone KPJT organizavo prevencinę stovyklą sunkiai auklėjamiems paaugliams. Jau penkeri metai vyksta vadinamosios Kalvarijos stovyklos, kurių dalyviai pėsčiomis keliauja į Žemaičių Kalvariją. Šiemet KPJT organizuotoje Kalvarijos stovykloje dalyvavo apie 100 žmonių. Rengiantis vyskupo E. Bartulio įngresui, KPJT organizavo evangelizacijos dienas Šiauliuose.

Bažnyčios žinios

Vilniaus Gaono minėjimas Great Necke

Kęstutis K. Miklas

Šalia New Yorko, Long Island saloje esančiame Great Neck mieste, kur didelę gyventojų daugumą sudaro žydai, rugsėjo 18 dienos vakare to miesto bibliotekos perpildytoje salėje įvyko viso pasaulio žydų garbinamo Vilniaus išminčiaus Gaono Eijah ben Solomon Zalman 200-ųjų mirties metinių sukaktuvinių minėjimas. Jį surengė vietos biblioteka, taikinant to miesto lietuvių bendruomenės vadovybei, kuriai pirmininkauja Irena Vilgalienė.

Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Anuso sveikinimu. Jam negalint dalyvauti šiame minėjime, jo sveikinimą perskaitė Danutė Aliilionienė.

Minėjimo pagrindiniu kalbėtoju buvo prof. dr. Allan Nadler, New Yorko mieste esančio Rytų Europos žydų civilizacijos tyrimų YIVO instituto direktorius, dalyvavęs Vilniuje įvykusiame minėjime Gaonui pagerbti. Jo išsami, beveik pusantros valandos užtrukusi paskaita lie-

tė tik Gaono kontraversinę asmenybę ir jo pastangas apjungti tuometinę žydų visuomenę ne tik Vilniuje, bet ir už jo ribų. Apie Vilniuje įvykusį Gaono mirties metinį minėjimą tik prabėgom užsiminė. O apie Lietuvos Seimo iškilmingame posėdyje Haifos vyriausiojo rabinio Shear Yashuv Cohen ir Izraelio ambasadoriaus Baltijos val-

stybėms Oded Ben Hur pasakytas kalbas su žilaisiais kaltinimais visai lietuvių tautai dėl žydų išžudymo Lietuvoje II-ojo pasaulinio karo metu dr. Nadler net neužsiminė. Tatal buvo bandyta kelti kitų kalbėtojų, bet nesusilaukė jokios reakcijos iš gausios publikos, kurios buvo per 200 žmonių, jų tarpe ir nemažai lietuvių.

Knygos - geriausia dovana

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. + 1 dol. persiuntimui.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. + 1 dol. p.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo

receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - \$1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT, 06277 (sk.)

Moteris, turinti aukštąjį humanitarinį išsilavinimą, gali mokytį lietuvių kalbos vaikus ir suaugusius. Tel.: (718) 827-3913. (sk.)

Nemuno ansamblio koncerto (1997 m.) New Yorko **video įrašą** galite užsisakyti tel. (718) 326-2370. Gera kokybė, garsas Hi-Fi stereo. Kaina 30 dol. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) **bedrovės savininkas, Washington, DC, ieško darbininko**, kuris galėtų atlikti nedidelius lauko priežiūros darbus (ne daugiau kaip 5 valandas į savaitę). Mokestis už "landscaping" \$5.50. Galima dirbti 12 valandų. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Kreiptis tel.: (202) 244-2373. (sk.)

Prižiūri vyresnio amžiaus žmones ir ligonius jų namuose. Kreiptis tel.: (718) 647-2434. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Stasys ir Angela Racys, Milton, MA - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **spalio 11 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. (914) 258-5133.

Klientų patogumui atidaromas naujas poskyris New Yorko mieste. Mūsų agentas **Julius** teiks patarnavimus Jums patogiu laiku. Tel. (718) 348-4709.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **spalio 25 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 3 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai:

šventinis \$39,;

50 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.